

Kassavirta-analyysin merkitys yrityksen maksukyvyn arvioinnissa

Tradenomitutkinnon opinnäytetyö

Liiketalous

Kevät, 2025

Hanna Nissi

Koulutus	Liiketalouden tradenomitutkinto	
Tekijä	Hanna Nissi	Vuosi 2025
Työn nimi	Kassavirta-analyysin merkitys yrityksen maksukyvyn arvioinnissa	
Ohjaaja	Risto Järvinen	

Tämä opinnäytetyö tarkastelee kassavirta-analyysin merkitystä yrityksen maksukyvyn arvioinnissa erityisesti rahoittajien näkökulmasta. Kassavirta-analyysi on keskeinen työkalu, jonka avulla voidaan arvioida yrityksen likviditeettiä ja pitkän aikavälin taloudellista kestävyyttä. Työn tavoitteena on tarjota rahoittajille selkeä malli, jonka avulla he voivat arvioida yrityksen taloudellista tilaa kassavirta-analyysin perusteella sekä ymmärtää sen vaikutukset rahoituspäätöksiin.

Pk-yritysten rahoituksen saatavuus riippuu usein niiden kyvystä esittää taloudellinen tilanteensa uskottavasti. Perinteisesti rahoittajat ovat tarkastelleet tuloslaskelmaa ja tasetta, mutta kassavirta-analyysi antaa tarkimman kuvan yrityksen kyvystä hoitaa velvoitteensa sekä turvata jatkuvuutensa. Työssä analysoidaan kassavirran eri osa-alueita ja niiden merkitystä rahoittajien päätöksenteolle, erityisesti operatiivista kassavirtaa, investointien kassavirtaa ja rahoituksen kassavirtaa. Näiden osa-alueiden analysointi auttaa ymmärtämään yrityksen taloudellista vakautta ja mahdollisia rahoitusriskitekijöitä.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että kassavirta-analyysi on olennainen osa yrityksen maksukyvyn arviointia, ja sen tehokkaampi hyödyntäminen voi parantaa yritysten rahoitusmahdollisuuksia. Erityisesti operatiivisen kassavirran säännöllisyys ja ennustettavuus nousivat keskeisiksi tekijöiksi rahoituspäätöksiä tehtäessä. Tulosten perusteella voidaan todeta, että yritysten tulisi kiinnittää enemmän huomiota kassavirran analysointiin ja sen perusteella tehtäviin strategisiin päätöksiin.

Opinnäytetyön johtopäätöksinä voidaan todeta, että rahoittajat pitävät kassavirta-analyysiä merkittävänä arviointityökaluna ja suosittelevat yrityksille sen aktiivista seurantaa. Hyvin laadittu kassavirta-analyysi voi parantaa yrityksen rahoitusasemaa ja pienentää rahoitusriskejä. Jatkossa yritysten tulisi panostaa kassavirran hallintaan ja analysointiin strategisena osana liiketoiminnan kehittämistä.

Avainsanat Kassavirta, kassavirtalaskelma, maksukyky, rahoitus
Sivut 38 sivua ja liitteitä 3 sivua

DP Business Administration

Author Hanna Nissi

Year 2025

Subject The Importance of Cash Flow Analysis in Assessing a Company's Solvency

Supervisors Risto Järvinen

This thesis examines the significance of cash flow analysis in assessing a company's solvency, particularly from the perspective of financiers. Cash flow analysis is a key tool for evaluating a company's liquidity and long-term financial sustainability. The aim of this study is to provide financiers with a clear model for assessing a company's financial position based on cash flow analysis and to understand its impact on financing decisions.

The availability of financing for SMEs often depends on their ability to present their financial situation credibly. Traditionally, financiers have relied on income statements and balance sheets, but cash flow analysis provides the most accurate picture of a company's ability to meet its obligations and ensure its continuity. This study analyzes different aspects of cash flow and their significance in financial decision-making, particularly operational cash flow, investment cash flow, and financing cash flow. Examining these components helps to understand a company's financial stability and potential financial risks.

The study results indicate that cash flow analysis is an essential part of assessing a company's solvency, and its more effective use can improve a company's financing opportunities. In particular, the consistency and predictability of operational cash flow emerged as key factors in financial decision-making. Based on the findings, companies should place greater emphasis on cash flow analysis and use it to make strategic decisions.

The thesis concludes that financiers consider cash flow analysis a crucial evaluation tool and recommend its active monitoring by companies. A well-prepared cash flow analysis can enhance a company's financial position and reduce financial risks. In the future, companies should focus on cash flow management and analysis as a strategic part of business development.

Keywords Cash flow, cash flow statement, solvency, financing

Pages 38 pages and appendices 3 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tausta ja tavoite	1
1.2	Taustakysymys ja rakenne	2
2	Yrityksen kassavirta	3
2.1	Kassavirta-analyysi	4
2.2	Kolme kassavirtaa	7
2.2.1	Operatiivinen kassavirta	8
2.2.2	Investointien kassavirta	10
2.2.3	Rahoituksen kassavirta	10
2.3	Kassavirran ennustaminen ja sen merkitys	11
2.4	Kassavirtalaskelman ja tuloslaskelma erot	13
3	Yrityksen maksukyky ja luottokelpoisuus	15
3.1	Maksuvalmiuteen vaikuttavia tekijöitä	16
3.2	Maksukyvyn mittarit ja niiden tulkinta	18
4	Tutkimusmenetelmät	22
4.1	Teemahaastattelut	22
4.2	Aineiston analysointi	23
5	Tutkimusten tulokset	24
5.1	Kassavirta-analyysin rooli rahoituspäätöksissä	24
5.2	Yritysten haasteet kassavirran hallinnassa	25
5.3	Kassavirran ennustamisen merkitys	27
5.4	Tunnusluvut ja niiden merkitys	28
5.5	Rahoittajien toiveet yritysten kassavirta-analyysille	30
5.6	Syvällisempi vertailu teoriaan ja aiempaan tutkimukseen	31
6	Johtopäätökset	32
7	Pohdinta	34
	Lähteet	36

Kuvat

Kuva 1 Kassavirtalaskelmakaava (Yritystutkimus Ry 16.1.2017)	6
Kuva 2 Yrityksen läpi kulkeva rahaliikenne, visuaalinen havainnollistaminen.	7
Kuva 3 Havainnollistava kuva kassavirroista (Salmi, 2020).....	8
Kuva 4 Terveyskolmio (Mäkinen, 2024)	16

Taulukot

Taulukko 1 Quick ration viitearvot. (Alma Insights. n.d.-a).....	19
Taulukko 2 Current ration viitearvot (Alma Insights. n.d.-b).....	20
Taulukko 3 Omavaraisuusaste-% viitearvot (AlmaInsights, n.d, -c).....	21

Liitteet

Liite 1.	Aineistohallintasuunnitelma
Liite 2.	Haastattelukysymykset

1 Johdanto

Kassavirta-analyysi on keskeinen työkalu yritysten taloudellisen tilanteen arvioinnissa, erityisesti taloudellisten kriisien tai pandemioiden aikana. Rahoittajat kiinnittävät yhä enemmän huomiota kassavirtaan, sillä se tarjoaa realistisemmän ja kattavamman kuvan yrityksen kyvystä selviytyä taloudellisista velvoitteistaan (Avula-Laiho, 2021, s. 16–17).

Perinteisesti yrityksen taloudellista tilannetta on arvioitu tuloslaskelman ja taseen perusteella, mutta kassavirta-analyysi antaa tarkemman näkemyksen yrityksen likviditeetistä ja maksukyvystä, mikä tekee siitä olennaisen työkalun rahoittajille päätöksenteossa (Niskanen & Niskanen, 2013). Kassavirta-analyysi kuvaa yrityksen rahavirtojen liikkeitä ja auttaa arvioimaan, onko yrityksellä riittävästi varoja velkojen hoitamiseen myös tulevaisuudessa. Rahoittajien näkökulmasta kassavirtalaskelma on erityisen tärkeä, koska sen avulla voidaan varmistaa, että yrityksellä on riittävät kassavarat säännöllisten menojen kattamiseen ja selviytymiseen epävarmoina aikoina (Greenstep, n.d. -a).

1.1 Opinnäytetyön tausta ja tavoite

Tässä työssä keskitytään yritysten kassavirta-analyysin merkitykseen maksukyvyn ja taloudellisten riskien arvioinnissa ulkopuolisten rahoittajien näkökulmasta. Kassavirta-analyysi tarjoaa ajankohtaista ja konkreettista tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta, mikä tekee siitä keskeisen työkalun rahoituspäätösten tukemisessa.

Pk-yritykset ovat tutkimuksen keskiössä, koska niiden rajalliset resurssit tekevät niistä erityisen haavoittuvaisia taloudellisille haasteille, kuten äkillisille markkinamuutoksille tai rahoituksen saatavuuden heikkenemiselle. Rahoittajat, kuten pankit ja muut rahoituslaitokset, tarvitsevat tarkkaa tietoa yritysten maksukyvystä ja luottokelpoisuudesta, ja kassavirta-analyysi auttaa arvioimaan sekä lyhyen aikavälin maksuvalmiutta että tulevia likviditeettiriskejä.

Tutkimuksen päätavoitteena on selvittää, miten kassavirta-analyysi voi tukea rahoittajia päätöksenteossa. Analyysi keskittyy kassavirran tunnuslukuihin, kuten operatiiviseen kassavirtaan, investointien rahavirtaan ja rahoituksen rahavirtaan, joiden avulla voidaan arvioida yrityksen taloudellista tilaa. Operatiivinen kassavirta mittaa päivittäisten toimintojen

kannattavuutta, investointien rahavirta kertoo pääoman käytöstä tulevaisuuden kasvua varten, ja rahoituksen rahavirta paljastaa ulkoisen rahoituksen tarpeet.

Tutkimus pyrkii tarjoamaan konkreettisia työkaluja rahoittajille, jotta he voivat tehdä perusteltuja ja kestäviä rahoituspäätöksiä. Erityisenä tavoitteena on lisätä ymmärrystä kassavirta-analyysin hyödyntämisestä rahoittajien riskiarvioinnissa sekä maksukyvyn arvioinnissa. Työn rajaus koskee pk-yrityksiä, sillä niiden analyysi on yksinkertaisempaa kuin suurten pörssiyhtiöiden, jotka vaativat monimutkaisempia menetelmiä.

1.2 Taustakysymys ja rakenne

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten kassavirta-analyysi voi parantaa rahoittajan kykyä arvioida yrityksen maksukykyä ja taloudellista riskiä ennen rahoituspäätöstä. Lisäksi pyritään tunnistamaan, mitkä kassavirran tunnusluvut ja analyysimenetelmät ovat erityisen hyödyllisiä rahoittajille yrityksen luottokelpoisuuden arvioinnissa. Tutkimus toteutetaan laadullisella eli kvalitatiivisella tutkimusotteella, ja aineisto kerätään haastattelemalla pankin x asiantuntijoita. Haastattelut suoritetaan kasvotusten pankin x konttorilla. Haastattelut ovat strukturoituja ja toteutetaan ennalta laaditun kysymyspohjan mukaisesti. Vastaukset kirjataan tietokoneelle mahdollisimman tarkasti, mutta tietosuojasyistä haastatteluja ei nauhoiteta.

Opinnäytetyö koostuu viidestä pääluvusta. Ensimmäisessä osiossa perehdytään kassavirran käsitteeseen ja kassavirta-analyysin perusteisiin, erityisesti rahoittajan näkökulmasta. Toisessa luvussa tarkastellaan yrityksen maksukykyä ja luottokelpoisuutta sekä niiden arviointia kassavirta-analyysin avulla.

Kolmannessa osiossa alkaa työn empiirinen osa, jossa selvitetään rahoittajien näkemyksiä kassavirta-analyysistä ja sen vaikutuksista riskinarviointiin. Tutkimus suoritetaan kvalitatiivisena tutkimuksena, ja haastatteluissa käsitellään rahoittajien kokemuksia kassavirta-analyysin merkityksestä rahoituspäätöksissä. Haastatteluaineisto säilytetään tietoturvasääntöjen mukaisesti pankin x sisäisissä järjestelmissä, ja sen käyttöön liittyy tiukat tietosuojakäytännöt. Kaikki aineisto käsitellään anonymisoidusti, jolloin yksittäisiä vastaajia ei voida tunnistaa valmiista tutkimuksesta.

Viimeisessä osiossa käsitellään yritysten kassavirran hallintaa käytännössä sekä sitä, miten kassavirta-analyysi vaikuttaa rahoittajien päätöksentekoon. Luvussa esitellään haastatteluiden ja tapaustutkimusten keskeiset havainnot sekä kootaan yhteen tutkimuksen

johtopäätökset. Tutkimuksessa käytettävä aineisto säilytetään turvallisesti vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymispäivästä, minkä jälkeen se hävitetään tietoturvalisesti.

2 Yrityksen kassavirta

Kassavirta-analyysi on olennainen työkalu yrityksen taloudellisen tilan arvioinnissa ja voi estää monia taloudellisia vaikeuksia. Esimerkiksi amerikkalaisen energiayhtiön Enronin konkurssi olisi voitu ennustaa hyvissä ajoin, jos kassavirta-analyysiä olisi hyödynnetty yrityksen tuloksen tarkastelussa. Tähän on päätenyt emeritusprofessori Eero Artto (Niskanen, J & Niskanen, M. 2003, s.163).

Kassavirtalaskelma voidaan tehdä kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain.

Kassavirtalaskelman kaava on seuraava:

Kassavirta = Liiketoiminnan kassavirta + Investointien kassavirta + Rahoituksen kassavirta

Yrityksen kassavirta voi olla joko positiivinen tai negatiivinen. Positiivinen kassavirta tarkoittaa yritykselle, että rahaa tulee kassaan enemmän kuin sieltä lähtee rahaa, kun taas negatiivinen kassavirta kertoo, että kassasta poistuu rahaa enemmän kuin sinne tulee. Negatiivinen kassavirta kertoo kannattamattomasta liiketoiminnasta, jolloin yrityksen toiminnasta saatavat varat eivät riitä kattamaan varsinaisen liiketoiminnan ohella investointitarpeita eikä sijoittajien ja rahoittajien vaatimuksia. Yhtiön kannattaisi tällöin esimerkiksi miettiä myynnin kehittämistä, olisiko varaston kiertonopeudessa parannettavaa tai voisiko esimerkiksi laskutusta tehostaa ja lyhentää maksuaikaa. Vaikka negatiivista kassavirtaa tarvitsee analysoida tarkkaan, myös positiivista kassavirtaa on kannattava analysoida. Kannattaa varmistaa onko yhtiön varat mahdollisimman tuottavassa käytössä, eikä rahavaroja kannata makuuttaa turhanpanttina pankkitilillä. Olisiko esimerkiksi uusien investointien hankinta kannattavaa, olisiko työntekijöiden palkitseminen ajankohtaista tai kannattaisiko hankkia arvopapereita tai maksaa lainaa pois. Toisaalta yhtiö voi jakaa varojaan myös omistajilleen osinkoina, mikäli muut sijoituskohteet eivät ole tarkoituksenmukaisia. (Hänninen, n.d)

Kassavirta on ratkaiseva tekijä minkä tahansa yrityksen menestyksessä, mutta erityisen tärkeää se on pienille ja keskisuurille yrityksille. Käteisvarojen puute on yksi yleisimmistä syistä, miksi yritykset epäonnistuvat. Vaikka yritys olisi taloudellisesti vahva,

maksamattomat tai viivästyneet laskut voivat nopeasti johtaa maksuvaikeuksiin, jotka vaarantavat yrityksen toiminnan.

Liiketoiminnan alkuvaiheessa kassavirran hallinta on erityisen haastavaa. Yrityksen perustamisvaiheessa kustannukset ovat suuret, mutta asiakaskuntaa ja tuloja ei vielä ole. Tästä syystä on tärkeää suunnitella kassavirtatilanne huolellisesti ja varmistaa, että yrityksellä on pääsy nopeisiin rahoituslähteisiin, kuten säästöihin tai lainoihin. Käyttöpääoma auttaa yritystä ylläpitämään toimintaansa siihen asti, kunnes tulovirta tasapainottuu, ja monille aloittaville yrityksille käyttöpääomailain on välttämätön väline kassavirran hallinnassa. (CapitalBox, 26.4.2022)

Yritysten taloudelliset vaikeudet johtuvat usein kassavirran ennustamisen puutteesta. Vaikka pankkitilin saldo voi antaa suuntaa kassavirran kehityksestä, se ei yksin riitä, koska esimerkiksi investoinnit ja lainojen nostot voivat vääristää kuvaa yrityksen todellisesta taloudellisesta tilanteesta. Jos kassavirta heikkenee jatkuvasti, velat kasvavat ja ulkopuolisen rahoituksen saanti vaikeutuu, voi kyse olla yrityksen liiketoimintamallin rakenteellisista ongelmista (Rantalainen, 11.3.2024).

Kassavirran seuranta perustuu maksuperusteisuuteen, mikä tekee siitä selkeän ja käyttökelpoisen mittarin. Yrityksen taloudelle voidaan asettaa yksinkertainen rajapyykki: kassa ei saa mennä negatiiviseksi (Siikavuo, 2016, s. 113).

Kassavirran ongelmat ovat yleisiä PK-yrityksissä. Joka seitsemäs pienyritys ei kykene maksamaan työntekijöidensä palkkoja ajallaan kassavirtaongelmien vuoksi. Lisäksi asiakasmaksujen viivästyessä jopa 34 % PK-yrityksistä turvautuu limiittilainoihin, ja vain 58 % laskuista maksetaan ajallaan (Allianz, 2023). Nämä luvut korostavat kassavirran hallinnan merkitystä yrityksen maksuvalmiuden ja jatkuvuuden turvaamisessa.

2.1 Kassavirta-analyysi

Kassavirta-analyysi ja kassavirtalaskelma ovat keskeisiä työkaluja yrityksen taloudellisen tilanteen arvioinnissa. Kassavirta-analyysin avulla voidaan tarkastella yrityksen rahavirtojen liikkeitä, eli mistä käteisvarat syntyvät ja minne ne kuluvat tietyn ajanjakson aikana. Tämä analyysi perustuu yrityksen rahoitustapahtumien seurantaan ja sisältää muun muassa tuotot, kulut sekä tase-erien muutokset, kuten vaihto-omaisuuden, ostovelat ja myyntisaamiset (Netvisor, n.d.).

Kassavirta-analyysi ei ole hyödyllinen ainoastaan yritykselle itselleen, vaan myös rahoittajille, jotka arvioivat sen avulla yrityksen maksukykyä ennen lainan tai sijoituksen myöntämistä. Rahoittajat tarkastelevat sekä sisään tulevia että ulos lähteviä rahavirtoja selvittääkseen, onko liiketoiminta kestäväällä pohjalla ja pystyykö yritys hoitamaan taloudelliset velvoitteensa pitkällä aikavälillä (Caleido, n.d.). Erityisesti kiinnitetään huomiota kassavirran säännöllisyyteen, asiakasmaksujen viiveisiin ja velanhoitokuluihin. Jos yrityksen menot ylittävät jatkuvasti tulot, tämä voi merkitä korkeaa rahoitusriskiä ja vaikuttaa negatiivisesti yrityksen rahoitusmahdollisuuksiin. Vakaampi kassavirta parantaa yrityksen mahdollisuuksia saada rahoitusta ja edullisempia lainaehtoja (Zervant, n.d.).

Peruskassavirta-analyysi voidaan suorittaa tutkimalla kassavirtalaskelmaa ja arvioimalla yrityksen nettokassavirtaa, eli sitä, jääkö yritykselle enemmän rahaa kuin mitä sieltä lähtee. Kassavirtalaskelma on rakenteeltaan kolmiosainen: se jakautuu operatiiviseen kassavirtaan, investointien kassavirtaan ja rahoituksen kassavirtaan. Operatiivinen kassavirta kertoo yrityksen päivittäisen liiketoiminnan kannattavuudesta, investointien kassavirta kuvastaa pääoman käyttöä tulevaisuuden kasvua varten, ja rahoituksen kassavirta osoittaa ulkopuolisen rahoituksen tarpeen ja yrityksen velanhoitokyvyn (Loth, 16.9.2024).

Kassavirtalaskelma toimii käytännön työkaluna, joka konkretisoi kassavirran liikkeitä ja auttaa yritystä seuraamaan sekä ennakoimaan rahavarojen riittävyyttä. Sen avulla voidaan arvioida lisärahoituksen tarvetta ja varmistaa, että varat riittävät päivittäisiin menoihin ja investointeihin. Erityisen tärkeää tämä on toimialoilla, joissa taseessa on suuria eriä, kuten tuotannollisissa yrityksissä, joissa pelkkä tuloslaskelma ei riitä tarjoamaan tarkkaa kuvaa taloudellisesta tilanteesta (OP Ryhmä, n.d.-a).

Tarkka kassavirran seuranta auttaa tunnistamaan liiketoiminnan ongelmakohtia, reagoimaan kausivaihteluihin ja ennakoimaan mahdollisia kassakriisejä. Hyvin laadittu kassavirtaennuste tarjoaa päättäjille selkeän kuvan yrityksen maksuvalmiudesta ja tukee taloudellisten päätösten tekemistä (Rantalainen, 11.3.2024). Kassavirtalaskelma ja analyysi yhdessä muodostavat kokonaisvaltaisen työkalun, jonka avulla yritys voi parantaa taloudellista vakauttaan ja varautua tulevaisuuden haasteisiin (Koski, 2012).

Kassavirran hallinta on erityisen tärkeää pk-yrityksille, joiden resurssit voivat olla rajalliset ja joiden taloudellinen liikkumavara on usein pienempi kuin suurilla yrityksillä. Maksuvalmiuden ylläpitäminen vaatii huolellista suunnittelua, ja kassavirran seuranta auttaa yritystä varmistamaan, että sillä on tarvittavat varat oikeaan aikaan. Yksi

suurimmista syistä pk-yritysten taloudellisiin vaikeuksiin on puutteellinen kassavirran ennustaminen, minkä vuoksi kassavirtalaskelman käyttö osana yrityksen taloussuunnittelua on olennaista (Rantalainen, n.d.).

Kokonaisuudessaan kassavirta-analyysi ja kassavirtalaskelma eivät ole vain raportointityökaluja, vaan ne ovat keskeisiä elementtejä yrityksen taloudellisen suunnittelun ja päätöksenteon tukemisessa. Niiden avulla voidaan varmistaa, että yrityksen rahavirrat ovat hallinnassa, ja ne tarjoavat tärkeää tietoa niin yritysjohdolle kuin rahoittajillekin.

Kuvassa 1 on esitetty kassavirtalaskelma, joka kuvaa yrityksen rahavirtojen sisään- ja ulosvirtauksia tietyllä ajanjaksolla. Laskelman avulla voidaan tarkastella yrityksen taloudellista tilannetta, sen likviditeettiä sekä kykyä tuottaa rahavirtaa. Kassavirtalaskelma on jaettu kolmeen pääosaan: liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtoihin, jotka yhdessä antavat kattavan kuvan yrityksen talouden toimivuudesta.

Kuva 1 Kassavirtalaskelmakaava (Yritystutkimus Ry 16.1.2017)

KASSAVIRTALASKELMA

	Liiketulos
+	Poistot ja arvonalentumiset
<hr/>	
=	Käyttökate
-/+	Toiminnallisen käyttöpääoman lisäys/vähennys
+/-	Pakollisten varausten lisäys/vähennys
<hr/>	
=	Toimintajäämä
+	Rahoitustuotot
-	Rahoituskulut
-	Verot
+/-	Satunnaiset tuotot/kulut
<hr/>	
=	Rahoitusjäämä
-/+	Investoinnit (netto)
-/+	Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lis/väh
<hr/>	
=	Investointijäämä
+/-	Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys
+/-	Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman lis/väh
+/-	Pääomallainojen lisäys/vähennys
+/-	Oman pääoman maksullinen lis/väh (pl. osingonjako)
-	Osingonjako/yksityiskäyttö
-/+	Lainasaamisten lisäys/vähennys
<hr/>	
=	Rahavarojen muutos
+	Rahavarat tilikauden alussa
-	Rahavarat tilikauden lopussa
<hr/>	
=	0

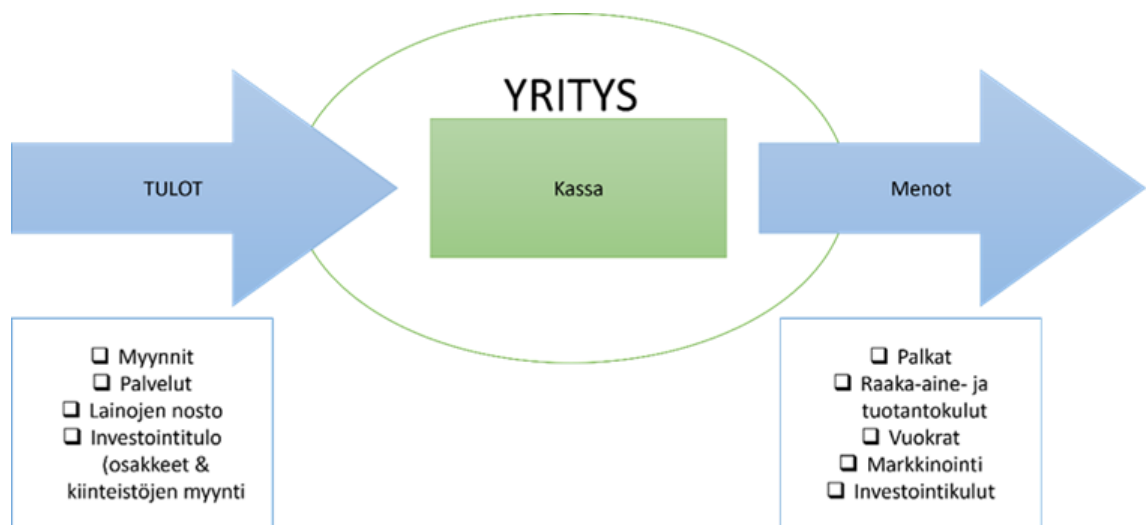
Liiketulos

2.2 Kolme kassavirtaa

Yrityksen talouden seurannassa käytetään kolmea laskelmaa, jotka ovat tuloslaskelma, tase sekä kassavirta (Siikavuo 2016, 49). Tuloslaskelma kuvaa tilikauden aikana toteutuneita kuluja ja tuottoja. Tase kuvaa yrityksen varallisuutta ja velkoja tilinpäätöshetkellä. Kassavirta kuvaa yrityksen kassan läpi kulkevaa rahaliikennettä, joka perustuu maksuperusteisuuteen. Se lasketaan lisäämällä kassan alkusaldoon kaikki saapuvat tulot ja vähentämällä maksettavat menot.

Kuvassa 2 on esitetty yrityksen rahaliikenne, jossa tulot kulkevat kassaan ja sieltä menevät menot. Tulot koostuvat muun muassa myynnistä, sijoitustuotoista ja lainan saamisesta, kun taas menot sisältävät liiketoiminnan kulut, kuten palkat, materiaalihankinnat, verot sekä lainan takaisinmaksut. Tämä visuaalinen esitys auttaa hahmottamaan rahavirtojen kulun yrityksessä ja sen taloudellisen tilanteen kehittymisen ajanjakson aikana.

Kuva 2 Yrityksen läpi kulkeva rahaliikenne, visuaalinen havainnollistaminen.

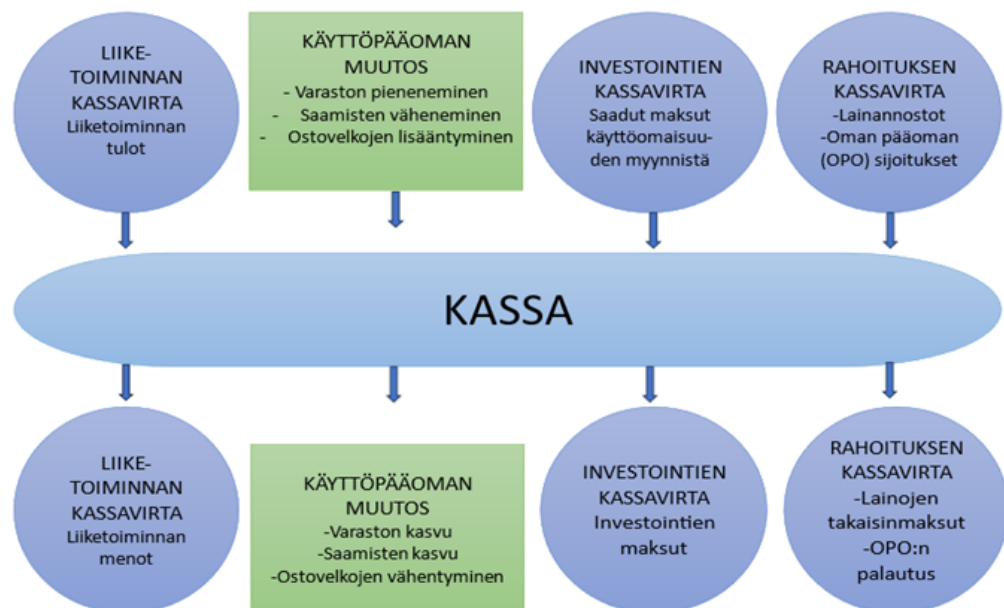

Kassavirta = Liiketoiminnan kassavirta (Operatiivinen) + Investointien kassavirta + Rahoituksen kassavirta

Kassavirta jakautuu kolmeen pääluokkaan: operatiivisen liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtaan. Jokainen näistä osa-alueista tarjoaa omanlaisensa näkökulman yrityksen rahavirtoihin ja taloudelliseen tilaan.

Kuvassa 3 esitetään kassavirrat, jotka jakautuvat kolmeen pääosaan: liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtoihin. Liiketoiminnan kassavirta kuvaa yrityksen päivittäisen toiminnan rahavirtoja, kuten myyntituloja ja liiketoiminnan kuluja. Investointien kassavirta liittyy yrityksen hankintoihin ja myynteihin, kuten laite- ja kiinteistöhankeisiin. Rahoituksen kassavirta puolestaan kattaa yrityksen varainhankinnan ja -käytön, kuten lainanoton ja -maksut sekä osingonmaksut. Näiden kaikkien rahavirtojen yhteisvaikutus määrää, kuinka paljon rahaa kulkee yrityksen kassasta sisään ja ulos tietyllä ajanjaksolla.

Kuva 3 Havainnollistava kuva kassavirroista (Salmi, 2020)

2.2.1 Operatiivinen kassavirta

Operatiivinen kassavirta kuvaa yrityksen päivittäistä rahaliikennettä, kuten laskutusta, ostoja ja myyntiä. Se osoittaa, kuinka paljon yrityksen ydintoiminta tuottaa varoja toiminnan ylläpitämiseen ja kuinka paljon rahaa kuluu tietyn ajanjakson aikana. Operatiivinen kassavirta on merkittävin mittari yrityksen taloudellisessa seurannassa, sillä sen avulla voidaan arvioida liiketoiminnan suuntaa. (Rumpu, 27.8.2024)

Positiivinen operatiivinen kassavirta kertoo, että yrityksen toiminta tuottaa enemmän rahaa kuin kuluttaa, mikä tukee yrityksen vakautta ja jatkuvuutta. Negatiivinen kassavirta puolestaan osoittaa, että yrityksen toiminta kuluttaa enemmän rahaa kuin ansaitsee. Tämä voi pitkällä aikavälillä vaarantaa toiminnan jatkuvuuden. Joillakin aloilla, kuten kausiluonteisessa liiketoiminnassa (esim. matkailu ja vähittäiskauppa), negatiivinen

kassavirta tietyillä ajanjaksoilla voi kuitenkin olla normaalia. Näissä tilanteissa kassavirran seurannan lisäksi ennustaminen on erityisen tärkeää, jotta yritys voi varautua tuleviin menoihin ja tuloihin (Gallan, n.d.).

Kassavirran ennustaminen auttaa yritystä varautumaan esimerkiksi kausiluonteisiin vaihteluihin, joissa tulot ja menot voivat vaihdella merkittävästi eri ajanjaksoina. Ennustaminen tukee taloudellisen tasapainon ylläpitämistä ja auttaa ehkäisemään kassakriisejä (Insightsoftware, 17.6.2024).

Operatiivisen kassavirran parantamiseen on monia keinoja. Näitä ovat esimerkiksi asiakasmaksujen nopeuttaminen, kuten laskutuksen aikaistaminen tai maksuehtojen lyhentäminen. Toisaalta toimittajilta voidaan neuvotella pidempiä maksuaikoja, mikä antaa yritykselle enemmän joustavuutta rahavirran hallintaan. Käyttöpääoman optimointi on myös tärkeää: varastonhallinnan tehostaminen, myyntisaamisten kierron nopeuttaminen ja ostovelkojen hallinta voivat vähentää pääoman sitoutumista ja vapauttaa rahaa muihin tarpeisiin. Lisäksi liiketoimintaprosessien, kuten laskutuksen automatisoinnin ja sähköisen kaupankäynnin, tehostaminen voi nopeuttaa rahankierron sykliä. (Rumpu, 27.8.2024)

Hinnoittelustrategioiden tarkistaminen, esimerkiksi hintojen korottaminen tai myyntimäärien lisääminen, voi myös parantaa kassavirtaa, mikäli kilpailutilanne ja kysyntä sen sallivat. Pankin kanssa voidaan neuvotella rahoitusratkaisuista, kuten uusista lainoista tai nykyisten lainojen lyhennysvapaista, tilapäisten kassavirtaongelmien ratkaisemiseksi (Rumpu, 27.8.2024).

Riittävän kassavarannon ylläpito on yritykselle elintärkeää. Kassavaranto toimii puskurina, joka auttaa yritystä selviytymään tilapäisistä häiriöistä, kuten odottamattomista kuluista tai asiakasmaksujen viivästymisistä. Positiivinen kassavirta ja varautuminen mahdollisiin häiriöihin tukevat yrityksen taloudellista vakautta ja toimintakykyä pitkällä aikavälillä.

2.2.2 Investointien kassavirta

Investointien kassavirta tähtää pitkälle tulevaisuuteen. Se kertoo, paljonko yritys on varojaan käyttänyt investointeihin, kuten esimerkiksi koneisiin, kalustoon tai rakennuksiin, joista muodostuu investointien kassamenoja. Investointien kassavirta on tyypillisesti negatiivinen, ellei sitten jotain yrityksen omaisuutta myydä pois, jolloin saadaan muodostumaan yritykselle kassatuloja. Keskeinen kysymys on, että jos rahaa ei riitä investointeihin, mikä on yrityksen arvo tulevaisuudessa? Toisaalta, jos yritys ei tee lainkaan investointeja, voiko se odottaa tuottoja tulevaisuudessa? Investointeihin tulisi riittää rahaa, jotta yrityksen toimintaa voidaan kehittää ja viedä eteenpäin.

Jos investointien kassavirta on positiivinen, yritys ei tähtää tulevaisuuteen vaan pyrkii selviytymään nykyisistä tämänhetkisistä vaikeuksista myymällä omaisuuttaan. Tämä voi olla merkki yrityksen tilapäisistä rahoitusongelmista tai muuttuvasta strategisesta painopisteestä. Lisäksi investointien rahoituslähteet, kuten liiketoiminnan kassavirta, ulkopuolinen rahoitus tai omaisuuden myynti, kertovat yrityksen kyvystä toteuttaa strategisia suunnitelmiaan kestäväällä tavalla. (Mäkinen, 2024).

2.2.3 Rahoituksen kassavirta

Rahoituksen kassavirta on keskeinen osa yrityksen taloudellista kokonaisuutta, koska se kertoo paljonko, yritys on ottanut lainaa, velkaa tai muuta rahoitusta ja myös sen paljonko yritys on velkaa maksanut. Rahoituksen rahavirta paljastaa myös sen paljonko yrityksestä on sijoittajille ja rahoittajille valunut rahaa takaisin. Jos liiketoiminnan rahavirran jälkeen yrityksellä ei riitä rahaa rahoituksen rahavirtaan, sijoittajille ei riitä rahaa takaisin ja sijoittajat näkevät sijoituksensa epäonnistuneena. (Rantalainen, 11.3.2024)

Rahoituksen kassavirta usein tasapainottaa investointien sekä joskus myös operatiivisen kassavirran negatiivisuuden. Rahoituksen kassatulot ovat osakepääoman korotuksia, muita yritykseen tehtyjä pääomasijoituksia sekä lainojen nostoja. Kassamenot ovat rahoituksessa osinkojen maksuja, pääoman palautuksia ja lainojen korkoja sekä takaisinmaksuja. (Mäkinen, 2024, s.17) Rahoituksen kassavirta osoittaa siis oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana, ja sen avulla voidaan arvioida yrityksen kykyä hoitaa veloitteensa maksaa osinkoja sekä muita sijoittajille maksettavia summia.

Yrityksille rahoituksen kassavirran seuranta on hyvin tärkeää, sillä se auttaa varmistamaan, että varoja on riittävästi velkojen maksamiseen ja että pystytään houkuttelemaan ulkoista

rahoitusta tulevaisuudessa. Jos yrityksellä on jatkuvasti negatiivista rahoituksen kassavirtaa, se voi viitata esimerkiksi rahoitusvaikeuksiin tai epäedullisiin rahoitusehtoihin, jotka voivat heikentää yrityksen taloudellista tilannetta.

Kuvassa 3 esitetään kassavirrat, jotka jakautuvat kolmeen pääosaan: liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtoihin. Liiketoiminnan kassavirta kuvaa yrityksen päivittäisen toiminnan rahavirtoja, kuten myyntituloja ja liiketoiminnan kuluja. Investointien kassavirta liittyy yrityksen hankintoihin ja myynteihin, kuten laite- ja kiinteistöhankeisiin. Rahoituksen kassavirta puolestaan kattaa yrityksen varainhankinnan ja -käytön, kuten lainanoton ja -maksut sekä osingonmaksut. Näiden kaikkien rahavirtojen yhteisvaikutus määrää, kuinka paljon rahaa kulkee yrityksen kassasta sisään ja ulos tietyllä ajanjaksolla.

2.3 Kassavirran ennustaminen ja sen merkitys

Tulevaisuuden ennustaminen on lähtökohtaisesti mahdotonta, mutta tietyiltä osa-alueilta se on silti mahdollista ja myös tarpeellista. Yksi keskeinen ennustamisen kohde yritystaloudessa on kassavirta. Kassavirran ennustaminen on monille yrityksille merkittävä väline, jonka avulla voidaan varautua tuleviin taloudellisiin haasteisiin ja hyödyntää mahdollisuuksia ajoissa. Kassavirtaennuste kuvaa yrityksen tulevien kuukausien tulot ja menot. Toisin kuin historialliset talousluvut, kassavirtaennuste keskittyy tulevaan. Sen avulla yritys voi arvioida maksuvalmiuttaan ja kannattavuuttaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, sekä tehdä järkeviä päätöksiä esimerkiksi investointien, rahoituksen tai menojen hallinnan suhteen (CapitalBox, 7.6.2022). Ennustaminen lisää liiketoiminnan ennakoitavuutta ja tukee talouden pitkäjänteistä suunnittelua.

Erityisesti yrityksen alkuvaiheessa kassavirtaennusteen merkitys korostuu, sillä alussa kustannuksia kertyy usein enemmän kuin kassaan ehtii tulla tuloja. Ennusteen avulla yrittäjä voi ennakoita mahdollisen kassavajeen ja hakea ajoissa esimerkiksi lisärahoitusta. (CapitalBox, 7.6.2022) Yrityksen rahan riittävyys ei ole koskaan itsestäänselvyys. Kassavirran seuranta ja ennustaminen ovat avainasemassa kestävän taloushallinnan kannalta – ne auttavat niin kriisien ehkäisyssä kuin uusien mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

Kassavirran ennustaminen ei kuitenkaan ole ongelmattonta, sen tarkkuus laskee mitä pidemmälle tulevaisuuteen ennustetaan. Lyhyen aikavälin ennustaminen, esimerkiksi muutaman viikon päähän, on usein melko suoraviivaista, koska tiedossa ovat tarkasti

esimerkiksi palkanmaksujen ja lainanlyhennysten ajankohdat. Tällöin voidaan jopa laatia päivätarkkuudella ennusteita. Epätarkkuutta lyhyellä aikavälillä voivat kuitenkin aiheuttaa esimerkiksi asiakkaiden maksukäyttäytyminen tai äkilliset hankintatarpeet. (Procountor, n.d.)

Sen sijaan pitkän aikavälin ennustaminen – kuukausien tai vuosien päähän – vaatii enemmän suunnittelua ja on altis muuttujille. Tällöin onkin suositeltavaa laatia kassavirtaennusteita kuukausitasolla. Liiallinen yksityiskohtaisuus pitkän aikavälin ennusteessa voi johtaa jopa virhetulkintoihin. Kuitenkin huolellisesti rakennettu kuukausitason kassavirtalaskelma voi tuottaa yllättävänkin tarkkaa tietoa. (OP Ryhmä, n.d.-c).

Pitkän aikavälin kassavirtaennusteen laatimisessa voidaan hyödyntää yleisiä kirjanpidon käytäntöjä, kuten tulos- ja tasebudjetointia. Tasebudjetti mahdollistaa investointien, poistojen ja muiden tasemuutosten huomioimisen ennusteessa. Tasebudjetointi voi aluksi vaikuttaa monimutkaiselta, mutta nykyisillä budjetointivälineillä sen hyödyntäminen on jo hyvin saavutettavissa myös pienille yrityksille. (Finazilla, n.d.).

Kassavirran ennustaminen ei ole tarpeen vain kriisitilanteiden varalta, vaan se on tärkeä osa liiketoiminnan jatkuvuuden ja kasvun hallintaa. Esimerkiksi nopea kasvu voi kuluttaa kassaa yllättävän paljon. Ennustaminen auttaa varautumaan tällaisiin tilanteisiin ja toimimaan ennakoivasti ennen kuin kassavaje aiheuttaa ongelmia. (Finazilla, n.d.). Myös tilapäiset kassavajeet on helpompi hallita, kun ennustamiseen on rakennettu toimivat prosessit ja työkalut. Akuutissa kassakriisissä ei ole aikaa kehittää näitä – siksi ennustamiseen kannattaa panostaa jo hyvissä ajoin. Kassavirran hallinta on siis ennen kaikkea tulevaisuuteen varautumista – ei pelkästään kriisien ehkäisemiseksi, vaan myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Kassavirtalaskelma on yrittäjän keskeinen työkalu arjen taloudenhallintaan. Se auttaa ymmärtämään yrityksen todellisen maksuvalmiuden ja sen, kuinka rahat riittävät päivittäisiin menoihin, velkojen hoitamiseen ja investointeihin. (OP Ryhmä, n.d. -c; Procountor, n.d.).

Usein yritysten vaikeudet johtuvat siitä, ettei kassavirtaa ole osattu ennakoida riittävästi. Kassavirran tarkastelu auttaa hahmottamaan, milloin kassasta poistuu enemmän rahaa kuin sinne tulee ja milloin lisärahoitus voi olla tarpeen. On myös huomioitava, että raha voi loppua hetkellisesti myös kannattavassa yrityksessä – esimerkiksi kasvun tai kausiluontoisuuden vuoksi, jolloin tulot kertyvät epätasaisesti, mutta kiinteät kulut pysyvät vakioina. (OP Ryhmä, n.d, -c). Kassavirtalaskelma toimii myös välineenä

lisäkäyttöpääoman tarpeen arviointiin. Se auttaa tunnistamaan tilanteet, joissa yrityksellä on runsaasti investointeja, paljon myyntisaamisia tai korkeat henkilöstökustannukset. Näissä tilanteissa kassavirran seuranta ja ennustaminen ovat keskeisiä maksukyvyyn ylläpitämiseksi ja rahoituspäätösten tueksi. (OP Ryhmä, n.d., -c)

Kassavirtalaskelmaan kirjataan kuukausikohtaisesti kaikki yrityksen rahavirrat – eli kassaan tulevat ja sieltä lähtevät rahat. Laskelma alkaa alkusaldolla, joka kertoo kuukauden alussa käytettävissä olevan rahamäärän. Sen jälkeen kirjataan tulot, kuten myyntitulot, lainat, osakepääoma, tuet ja muut mahdolliset kassaan saapuvat erät. Myös arvonlisäveron osuus myynneistä huomioidaan omana rivinä. (Finazilla, n.d.).

Seuraavaksi merkitään menot, kuten palkat, vuokrat, lainanlyhennykset, vakuutukset, markkinointikulut, ohjelmistot ja muut liiketoiminnan kustannukset. Myös ALV-maksut sekä menoihin sisältyvä arvonlisävero lasketaan mukaan. Lopuksi saadaan kuukauden loppusaldo, joka kertoo, kuinka paljon rahaa on jäljellä kuukauden päättyessä. (Finazilla, n.d.). Kassavirran seuraaminen auttaa ymmärtämään, riittävätkö kassavarat juoksevien kulujen kattamiseen, ja milloin yrityksellä on tarvetta esimerkiksi lisärahoitukselle. Laskelman avulla voidaan myös ennakoita mahdolliset kassavajeet ja reagoida niihin ajoissa.

2.4 Kassavirtalaskelman ja tuloslaskelma erot

Kassavirtalaskenta ja tuloslaskenta ovat keskeisiä taloudellisia raportteja, mutta ne palvelevat eri tarkoituksia. Kassavirtalaskenta perustuu maksuperusteisuuteen, eli kirjaukset tehdään vasta, kun raha liikkuu yrityksen pankkitilille tai sieltä pois. Tuloslaskenta puolestaan toimii suoriteperusteisesti, jolloin tuotot ja kulut kirjataan niiden syntyhetkellä riippumatta maksupäivästä (Mäkinen, 2024).

Tuloslaskelman tehtävä on mitata yrityksen kannattavuutta. Se sisältää kaikki tulot ja menot, mukaan lukien poistot ja verot, ja kertoo, onko yritys tehnyt voittoa vai tappiota. Koska se ei huomioi rahavirran ajoitusta, yritys voi näyttää voitolliselta, vaikka sillä ei olisi riittävästi kassavaroja lyhyen aikavälin velvoitteisiinsa (Finmark, 2023).

Kassavirtalaskelma keskittyy liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin, osoittaen, kuinka paljon rahaa on tullut ja mennyt yrityksestä. Se antaa kuvan yrityksen maksuvalmiudesta ja likviditeetistä ja perustuu ainoastaan kassaan vaikuttaviin tapahtumiin (Keypoint Accountants, 2023).

Mäkinen (2024) kuvaa eroa vertauksella: tuloslaskelma ja tase yhdessä ovat kuin kumivene, joka näyttää tukevilta mutta voi upota yllättäen. Kassavirtalaskelma taas on kuin turvaliivi, joka pitää yrityksen pinnalla, vaikka kaikki muu pettäisi. Tämä korostaa sitä, että vaikka tuloslaskelma näyttäisi hyvää tulosta, yrityksen taloudellinen tilanne voi olla heikko.

Tuloslaskelman ongelmat liittyvät poistoihin, varastonmuutoksiin ja liikevaihdon kirjaamiseen. Varaston arvostaminen on haastavaa, ja jaksotuksiin voi liittyä virheitä. Esimerkiksi lomapalkkavelat ja vakuutusmaksut edellyttävät tietoa tulevasta tilikaudesta, joka ei ole vielä saatavilla (Mäkinen, 2024).

Yrityksille, joilla on suuria investointeja, myyntisaamisia tai palkkakuluja – kuten tuotannollisille yrityksille ja start-upeille – kassavirtalaskelma on erityisen tärkeä. Se auttaa myös yrityskaupoissa ja sijoituksissa, sillä rahoittajat arvioivat yrityksen kykyä tuottaa vapaata kassavirtaa (Corporate Finance Institute, 2023).

Mäkinen (2024) kärjistää, että tuloslaskelman viimeinen rivi "valehtelee aina", sillä siinä on monia epävarmuustekijöitä ja arvioita. Tuloslaskelma kertoo kannattavuudesta, mutta kassavirtalaskelma osoittaa, kuinka hyvin yritys selviytyy maksuvelvoitteistaan. Yhdessä ne antavat kattavan kuvan yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja tukevat parempia liiketoimintapäätöksiä (LegalZoom, 2023).

Yrityksen maksukyvyn arvioinnissa kassavirta-analyysi tarjoaa taseeseen verrattuna tarkemman ja ajantasaisemman näkymän yrityksen taloudelliseen tilanteeseen. Tase on vain tilannekuva, joka kertoo yrityksen varoista ja veloista tietyllä hetkellä, mutta se ei paljasta, miten rahavirrat liikkuvat tai pystyykö yritys hoitamaan tulevat maksuvelvoitteensa. Kassavirta-analyysi sen sijaan kuvaa jatkuvaa rahaliikennettä, tuoden esiin, kuinka paljon yritykseen virtaa rahaa ja kuinka paljon sitä kuluu. Tämä auttaa hahmottamaan yrityksen maksuvalmiutta ja likviditeettiä paremmin kuin pelkkä tase. Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun taseessa näkyvät varat eivät ole nopeasti muutettavissa rahaksi, kun taas kassavirta-analyysi paljastaa, kuinka paljon rahaa on todellisuudessa käytettävissä päivittäisiin menoihin. Tästä syystä kassavirta-analyysi on keskeinen väline yrityksen maksukyvyn ja taloudellisten riskien arvioinnissa. (Aallon, 26.4.2021)

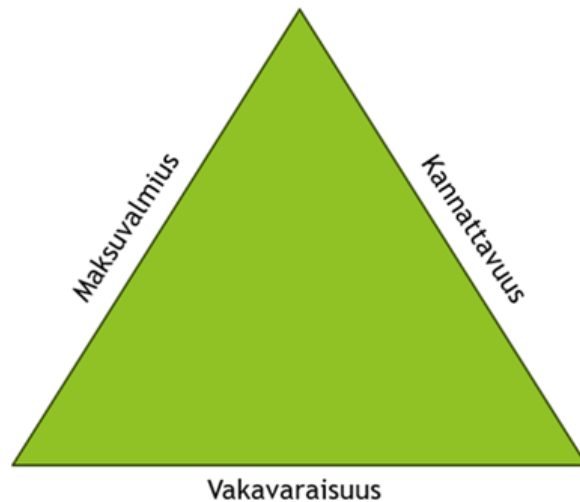
3 Yrityksen maksukyky ja luottokelpoisuus

Yritys voi olla joko maksukykyinen tai maksukyvytön. Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen päivittäistä kykyä suoriutua juoksevista maksuistaan sillä hetkellä käytettävissä olevilla tai saatavilla olevalla rahoituksella. Maksukykyinen yritys pystyy hoitamaan velvoitteensa ajallaan, mikäli se haluaa. Yritys on maksuhaluton, jos yritys pystyisi maksamaan velvoitteensa ajallaan, mutta ei tee sitä. Maksukyvyttömyys merkitsee sitä, ettei yritys pysty suoriutumaan ajallaan maksuvelvoitteistaan käytössä olevalla varallisuudella, eikä yritys saa rahoitusta ajoissa. (Laitinen & Laitinen, 2014, luku 1.1). Käytännössä maksukyvyttömyys ilmenee maksuviiveinä ja maksuhäiriöinä. Maksuviive meinaa sitä, että yritys hoitaa maksuvelvoitteensa, mutta ei täysin ajallaan, vaan viiveellä. Monilla yrityksillä tätä ilmenee maksukäyttäytymisen tai ihan vain tavan vuoksi, vaikka heillä olisikin mahdollisuus suorittaa maksut ajallaan. Jos maksuviiveet johtuvat maksukyvyttömyydestä, voi tilanne muuttua vakavammaksi ajan myötä. Riskinä yrityksellä on saada maksuhäiriömerkintä, jos riittävää rahoitusta ei saada ajallaan. Näiden vakavuus riippuu aikajänteestä. Maksuviiveet saattavat olla merkki lyhytaikaisesta maksukyvyttömyydestä, joka ei aiheuta häiriöitä yrityksen toiminnan jatkuvuudelle. Maksuhäiriöt ovat taas vakavia oireita vaarantaen yrityksen maineen maksajana, sekä toiminnan jatkuvuudelle.

Yrityksen maksukykyä arvioitaessa on tärkeää ymmärtää, miten meno-tulovirran tapahtumat kirjataan ja miten ne vaikuttavat kassavirtaan. Suoritusperusteisuus antaa kassavirtalaskelmalle tarkemman kuvan yrityksen todellisesta rahatilanteesta ja mahdollistaa operatiivisten rahavirtojen muutosten seuraamisen. Esimerkiksi quick-kassassa myyntisaamisten muutokset voivat hetkellisesti vaikuttaa kassavirtaan, vaikka varsinainen rahaliikenne ei vielä tapahdu. Tällöin meno-tulovirtaan kirjataan liiketapahtuma suoritusperusteisesti, jolloin quick-kassa muuttuu liiketoimen mukaan. Laskutushetki vaikuttaa meno-tulovirtaan, mutta myyntisaamisten maksu ei enää suoraan vaikuta quick-kassaan. (Siikavuo, 2016, s.113)

Yrityksen taloudessa on kolme elintärkeää ominaisuutta niin kuin kuvassa 4 on näytetty. Kannattavuus, maksuvalmius sekä vakavaraisuus, kaikki nämä liittyvät toisiinsa ja jos nämä kaikki ovat yrityksessä kunnossa on silloin talous terve. (Mäkinen, 2024)

Kuva 4 Terveyskolmio (Mäkinen, 2024)

Maksuvalmius on erittäin merkittävä tekijä yritykselle, koska se kertoo ulospäin, meneekö yrityksellä hyvin vai onko toiminnassa havaittavissa ongelmia. Maksuvalmius on olennaisimpia yritystoiminnan perusedellytyksiä kannattavuuden ja vakavaraisuuden rinnalla.

Maksukykyyn vaikuttavia tekijät ovat: Pääoman saanti luottolimiitin kautta on iso asia, sillä se vaikuttaa selvästi kassavirtaasi. Siksi on tärkeää, että sinulla on hyvät kokemukset nykyisistä laina- tai luottomaksuistasi – ja yleensä hyvät suhteet pankkiisi. (Canadian Western Bank, 5.5.2022)

3.1 Maksuvalmiuteen vaikuttavia tekijöitä

Käyttöpääoma on merkittävä mittari yrityksen taloudelliselle vakaudelle ja toiminnan jatkuvuudelle. Se kuvaa, minkä verran pääomaa yrityksen päivittäiseen liiketoimintaan sitoutuu, ja vaikuttaa suoraan yrityksen maksukykyyn. Riittävä käyttöpääoma mahdollistaa yrityksen kyvyn reagoida nopeasti taloudellisiin vaikeuksiin, kuten esimerkiksi odottamattomiin menoihin tai maksuaikojen muutoksiin (Yrityspörssi.fi, n.d).

Yrityksen kassavirran hallinta on tiukasti sidoksissa käyttöpääoman hallintaan, koska yrityksen kassavirtaan vaikuttavat niin sisäiset kuin ulkoisetkin tekijät, kuten esimerkiksi myynnit, kulut, maksuaikataulut ja lainojen lyhennykset. Käyttöpääoman hallinta on yrityksessä erityisen tärkeää kassavirran hallinnoinnissa, jotta yritys pystyy täyttämään lyhyen aikavälin velvoitteensa. Kassavirta-analyysi auttaa tätä arviointia tarjoamalla

selkeän kuvan yrityksen rahavirroista ja niiden riittävydestä maksukyvyyn ylläpitämiseksi (Salmi, 2020, luku 6.5).

Viime vuosina käyttöpääoman hallinta on muuttunut entistä haastavammaksi. Raaka-aineiden hintojen nousu ja asiakkaiden pidentyneet maksuehdot ovat lisänneet varastojen ja myyntisaamisten sitomaa pääomaa, joka kasvattaa kassavirran hallinnan merkitystä (Yrityspörssi.fi, n.d; Salmi, 2020). Käyttöpääoman riittämättömyys voi johtaa kassavirran haasteisiin, kuten laskujen maksamisen lykkääntymiseen ja luottokelpoisuuden heikkenemiseen. Näin ollen kassavirta-analyysi toimii tärkeänä työkaluna näiden kaikkien riskien ennustamisessa ja hallinnassa.

Tehokas käyttöpääoman hallinta voidaan yhdistää kassavirta-analyysiin fyysisten toimenpiteiden kautta. (Salmi, 2020, s.129) suosittelee esimerkiksi seuraavia menetelmiä kassavirran ja maksukyvyyn parantamiseksi:

1. Kehittää tuotantoprosesseja ja parantaa niiden tehokkuutta
2. Ulkoistaa osa toiminnoista, kuten esimerkiksi varastonhallinta.
3. Nopeuttaa kassaan tulevien rahavirtojen tuloa lyhentämällä asiakkaiden maksuaikoja.
4. Hidastaa kassasta lähteviä maksuja pidentämällä omia maksuaikoja.
5. Suunnitella investoinnit tarkasti.

Näiden toimenpiteiden kanssa myös myyntisaamisten ja ostovelkojen hallinta on tarpeellinen kassavirran tasapainon takaamiseksi. Näitä mittareita tarkastellaan kassavirta-analyysin osana, jotta voidaan arvioida, miten yrityksen maksuvalmius ja kassavirran ennustettavuus voidaan optimoida.

Yhdistämällä käyttöpääoman hallinnan mittarit kassavirta-analyysiin voidaan saada kokonaisvaltainen kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tämä auttaa paitsi maksukyvyyn arvioinnissa myös pitkän aikavälin taloudellisessa suunnittelussa ja riskienhallinnassa.

3.2 Maksukyvyn mittarit ja niiden tulkinta

Maksuvalmiuden arviointiin käytetään erilaisia mittareita, jotka pohjautuvat taseen lyhytaikaisiin eriin. Näitä kutsutaan usein yhteisnimityksellä käyttöpääoma tai liikepääoma. Yrityksen käyttöpääomaan kuuluvat muun muassa kassa, myyntisaamiset ja varasto. Nettokäyttöpääoma saadaan laskemalla käyttöpääomasta pois lyhytaikaiset velat. Tämä luku kertoo, kuinka suuri osa yrityksen lyhytaikaisesta omaisuudesta on rahoitettu pitkäaikaisella vieraalla pääomalla tai omalla pääomalla. Lisäksi se mittaa yrityksen likviditeettiä, eli kykyä suoriutua lyhytaikaisista veloistaan lyhytaikaisella omaisuudellaan. (Niskanen, J. & Niskanen, M., 2013)

Käyttöpääoma on taloudellinen termi, jota käytetään kuvaamaan pääomaa, jota yritys tarvitsee liiketoimintansa pyörittämiseen. Käyttöpääoma voidaan jakaa kahteen pääryhmään: varat ja velat. Varoihin kuuluu kaikki yrityksen omaisuus, jota voidaan käyttää liiketoiminnan pyörittämiseen. Tämä käsittää kaiken käteisvaroista ja pankkisaamisista varastoon ja myyntisaamisiin. Velat taas sisältävät kaikki maksut, jotka yritys on velvollinen suorittamaan, kuten toimittajien laskut, palkat ja verot. Käyttöpääoman hallinta on tärkeää yrityksen päivittäisen toiminnan kannalta, ja riittämätön käyttöpääoma voi johtaa maksuvalmiusongelmiin ja pahimmassa tapauksessa konkurssiin. Toisaalta liiallinen käyttöpääoma voi tarkoittaa, että raha, jota voitaisiin käyttää liiketoiminnan laajentamiseen, jää käyttämättä. (Greenstep, n.d -b)

Kun yritysjohdolla on selkeä käsitys yrityksen käyttöpääomasta, voidaan tehdä tietoon perustuvia päätöksiä siitä, kuinka sitä käytetään tehokkaimmin – investoidaanko vaikkapa uusiin koneisiin tai laajennetaanko liiketoimintaa uusille markkinoille.

Yksinkertaistettuna käyttöpääoma on varallisuutta, jota yritys tarvitsee rahoittaakseen toimintaansa kuluvan vuoden aikana. Nämä erät vaikuttavat yrityksen maksuvalmiuteen, ja näkyvät kassavirrassa rahavirran tuloina ja menoina.

Tunnusluku quick ratio tarjoaa tiukan mittarin yrityksen likviditeetistä. Se osoittaa, kuinka nopeasti yritys pystyy kattamaan lyhytaikaiset velkansa rahaksi muutettavilla varoillaan. Tunnusluvun avulla voidaan myös arvioida yrityksen kassavarojen ja rahoituspuskurien tilaa. Jos puskurit ovat liian pienet, yrityksellä ei ole riittävästi varaa reagoida yllättäviin menoihin. (Alma Insights, n.d. -a.)

Quick ration suositusarvo on 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus vastaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrää. Tunnusluvun käyttö pohjautuu olettamukseen, että vaihto-omaisuuden arvo on epävarmaa erityisesti likvidointitilanteissa, eikä sitä siksi pidetä luotettavana osana maksukyvyn arviointia. Jos yrityksellä on runsasta ja vakaata tulo-rahoitusta, se voi selviytyä myös pienemmällä rahoituspuskurilla. Tunnusluvun tulkinnan yhteydessä on kuitenkin suositeltavaa arvioida yrityksen pääomarakennetta, kuten omavaraisuusastetta ja nettovelkaantumistasetta. Hyvä omavaraisuusaste voi mahdollistaa yritykselle lisärahoituksen saamisen, mikä auttaa paikkaamaan lyhytaikaista rahoitusvajetta velkarahoituksella. (OP Ryhmä, n.d, -b)

Quick ration tulkinnassa on tärkeää tarkastella erityisesti sen kehitystä ajan myötä. Lisäksi tunnusluku soveltuu hyvin saman toimialan yritysten väliseen vertailuun. Analyysissa kannattaa huomioida alan keskimääräiset maksuehdot ja verrata niitä yrityksen ostovelkojen kiertoaikaan, jotta maksukykyä voidaan arvioida tarkemmin.

Tunnusluvun viiteelliset arvot ovat:

Taulukko 1 Quick ration viitearvot. (Alma Insights. n.d.-a)

Erinomainen		Yli 1,5
Hyvä		1-1,5
Tyydyttävä		0,5-1
Välttävä		1,3-0,5
Heikko		alle 0,3

Quick ratio = (Lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit) / (lyhytaikainen vieras pääoma - lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut)

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta ja taloudellista puskuria tilinpäätöshetkellä vertaamalla nopeasti rahaksi muutettavien varojen määrää lyhytaikaisiin velkoihin. Tämä tunnusluku antaa hieman pidemmän aikajänteen tarkasteluun kuin Quick ratio, sillä siinä otetaan huomioon myös yrityksen vaihto-omaisuus nopeasti likvidoitavina erinä.

Tunnusluvun analyysissa on tärkeää kiinnittää huomiota sen kehitykseen ajan myötä. Current ration muutosten taustalla voivat vaikuttaa esimerkiksi vaihto-omaisuuden,

ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoajat. Yrityksillä, joiden tulorahoitus on vakaa ja runsas, on yleensä mahdollisuus pärjätä pienemmällä rahavarojen puskurilla.

Tunnusluvun tulkinnan tukena kannattaa arvioida myös yrityksen pääomarakennetta. Hyvä omavaraisuusaste voi antaa yritykselle joustavuutta paikata lyhytaikaista rahoitusvajettaan esimerkiksi velkarahoituksella. (Alma Insights. n.d.-b.)

Tunnusluvun viitteelliset arvot ovat:

Taulukko 2 Current ration viitearvot (Alma Insights. n.d.-b)

Erinomainen	Yli 2,5
Hyvä	2-2,5
Tyydyttävä	1,5-2
Välttävä	1-1,5
Heikko	Alle 1

Yrityksen maksukykyä mitataan myös omavaraisuusaste prosentilla. Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Arvo kertoo, kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Mitä korkeampi luku yrityksellä on, sitä vakavaraistempi liiketoiminta on.

Taseen omat varat muodostavat yrityksessä puskurin mahdollisia tappioita vastaan. Omavaraisuusaste kuvaa näiden puskurien tasoa. Mikäli tappiopuskurit laskevat liian alhaisiksi, niin yksikin huono vuosi saattaa kaataa yrityksen. Korkean omavaraisuusasteen omaava yritys on myös selvästi liikkumavapaampi kuin heikon omavaraisuusasteen omaava yritys., koska sen riippuvuus suhdanteista ja muista toimintaympäristön muutoksista on vähäisempi. (Alma Insights. n.d.-b.)

Omavaraisuusasteen viitteelliset ohjearvot ovat:

Taulukko 3 Omavaraisuusaste-% viitearvot (AlmaInsights, n.d, -c)

Erinomainen		Yli 50%
Hyvä		35-50%
Tyydyttävä		25-35%
Välttävä		15-25%
Heikko		Alle 15%

Näiden lisäksi yrityksen maksuvalmiutta voidaan mitata rahoitustulosprosentilla. Se on oleellinen mittari ja luku kertoo yrityksen tulontuotokyvystä suhteessa rahoituskuluihin. Käytännössä rahoitusprosentti mittaa yrityksen kykyä suoriutua varsinaisen liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä, käyttöpääoman lisäyksestä ja investointien omarahoituksesta. Rahoitustuloksella yrityksen tulisi pystyä kattamaan myös omistajien voitonjakotarpeet. Tunnusluvun negatiiviset arvot tarkoittavat, että juoksevia rahoituskuluja ei ole pystytty kattamaan, ja niitä varten on esimerkiksi otettava lisää velkaa. (Witt, n.d), (Alma Insights. n.d.-c).

Rahoitustulos on tunnusluku, jota hyödynnetään erityisesti rahoittajien toimesta. Yrityksen tulisi pystyä saavuttamaan positiivinen rahoitustulos myös lyhyellä aikavälillä, sillä negatiivinen rahoitustulos viittaa yleensä siihen, että yritys on joutunut kattamaan juoksevat rahoituskulunsa joko lisäämällä velkarahoitusta tai käyttämällä likviditeettivarojaan. Jos rahoitustulos on negatiivinen, se tarkoittaa, ettei yrityksen tulo-rahoitus ole riittänyt lainojen lyhennyksiin tai voitonjakoon. Kestävä taloudellinen toiminta edellyttääkin, että yrityksen tulo-rahoitus pystyy kattamaan vähintään lainojen lyhennyksiin liittyvät tarpeet.

Rahoitustulos on vahvasti toimialakohtainen tunnusluku, mikä vaikeuttaa eri toimialojen yritysten välistä vertailua. Siitä huolimatta se tarjoaa tarkemman kuvan yrityksen maksuvalmiudesta ja rahoituskyvystä verrattuna ylempiin katelukuihin, kuten käyttökatteeseen tai liikevoittoon. Näin ollen rahoitustulos on hyödyllinen erityisesti silloin, kun vertaillaan saman toimialan yrityksiä tai arvioidaan yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan. (Alma Insights. n.d. -d). Yritys voi parantaa neuvotteluasemaansa rahoittajien kanssa esittämällä hyvät vakavaraisuuden tunnusluvut.

4 Tutkimusmenetelmät

Tutkimus toteutettiin laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena, koska tavoitteena oli syventää ymmärrystä kassavirta-analyysin merkityksestä yrityksen maksukyvyyn arvioinnissa. Laadullinen lähestymistapa mahdollistaa ilmiön monipuolisen tarkastelun ja antaa tilaa rahoittajien subjektiivisille kokemuksille sekä asiantuntijänäkemyksille. (Jyväskylän yliopisto, n.d)

Laadullista tutkimusta voidaan toteuttaa monella erilaisella menetelmällä. Tässä tutkimuksessa tutkimusmenetelmäksi valittiin teemahaastattelu, koska se mahdollisti syvällisen tiedonkeruun rahoittajien näkemyksistä kassavirta-analyysin käytöstä maksukyvyyn arvioinnissa. Teemahaastattelussa kysymyksiä ei välttämättä muotoilla tarkasti etukäteen tai esitetä aina samassa muodossa. Tutkija perehtyy ensin tutkimusaihettaan koskevaan kirjallisuuteen, valitsee oman näkökulmansa ja kysymyksensä ja päättää sitten, mitkä ovat tutkimuksen kannalta keskeiset teemat. Haastattelija kysyy sitten vapaasti muotoillen kysymyksiä näistä teemoista. (Hyvärinen ym., n.d). Teemahaastattelun joustavuus mahdollisti sen, että haastattelun keskeiset aiheet oli ennalta määritelty, mutta vastaajat pystyivät tuomaan esiin omia näkökulmiaan ja kokemuksiaan. Näin varmistettiin aineiston monipuolisuus ja syvyys.

Haastatteluaineisto analysoitiin sisällönanalyysin avulla, mikä mahdollisti keskeisten teemojen ja niiden vaikutusten tunnistamisen rahoittajien päätöksentekoon. Analyysi auttoi jäsentämään aineistoa systemaattisesti sekä tuomaan esiin toistuvia ilmiöitä ja näkemyksiä. Tämän myötä pystyttiin tekemään johtopäätöksiä kassavirta-analyysin merkityksestä yrityksen rahoituksen arvioinnissa sekä tunnistamaan rahoittajien painotuseroja eri toimialojen ja rahoitusinstrumenttien osalta. Sisällönanalyysin tavoitteena on nostaa esiin tekstiaineistossa ilmenevät merkitykset. Tarkoituksena on tuottaa tutkittavasta ilmiöstä tiivis ja yleistävä kuvaus siten, että aineiston informaatioarvo säilyy. Sisällönanalyysissa pyritään esittelemään tekstin yhtäläisyyksiä ja eroja sanallisesti kuvaten. (Leinonen R., 12.12.2018)

4.1 Teemahaastattelut

Teemoittelussa on kyse siitä, että aineistosta paikannetaan tutkimusongelman kannalta olennaiset aiheet eli teemat. (Eskola & Suoranta 2008, 174–180). Teemoittelussa aineistosta nostetaan esiin tutkimustehtävän kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia ja

usein esiintyviä tyypillisiä piirteitä. Tutkimuksessa käytettiin siis teemahaastattelua aineistonkeruumenetelmänä, koska se mahdollisti haastateltavien asiantuntemuksen syvällisen tarkastelun sekä joustavan keskustelun keskeisistä aiheista.

Haastattelukysymykset kohdistuivat erityisesti seuraaviin teemoihin:

- Kassavirta-analyysin merkitys yrityksen maksukyvyyn arvioinnissa
- Rahoittajien käyttämät analyysimenetelmät ja tunnusluvut
- Kassavirta-analyysin vaikutus rahoituspäätöksiin
- Kassavirta-analyysin kehittämismahdollisuudet

Haastattelut toteutettiin kasvotusten pankin x konttoreilla. Haastattelut olivat strukturoituja ja perustuvat ennalta laadittuun kysymyspohjaan. Vastaukset kirjattiin tietokoneelle, sekä haastattelut nauhoitettiin.

4.2 Aineiston analysointi

Tutkimusaineisto analysoitiin teemoittelun avulla. Teemoittelu on laadullisen analyysin menetelmä, jossa aineisto jäsenellään tutkimuskysymysten ja haastattelurungon mukaisiin teemoihin. Tämä menetelmä soveltui tutkimukseen hyvin, koska haastattelukysymykset oli suunniteltu selkeiksi kokonaisuuksiksi, joiden avulla rahoittajien näkemyksiä voitiin tarkastella johdonmukaisesti.

Analyysivaiheessa haastatteluvastaukset käytiin systemaattisesti läpi kysymys kerrallaan. Jokaisen kysymyksen vastauksista etsittiin toistuvia ilmiöitä, näkemyksiä ja painotuksia. Keskeiseksi tavoitteeksi nousi se, millaisia yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia eri vastaajien näkemyksissä ilmeni. Jokaisesta teemasta pyrittiin nostamaan esiin olennaiset havainnot ja käytännön esimerkit, jotka parhaiten kuvasivat rahoittajien suhtautumista kassavirta-analyysiin.

Teemoittelun avulla pystyttiin selkeästi osoittamaan, mitkä asiat korostuivat haastatteluissa: esimerkiksi kassavirta-analyysin arvostus verrattuna muihin taloudellisiin raportteihin, kassavirran ennustamisen ja hallinnan merkitys rahoituspäätöksissä, yrityksen talouden hallinnan ammattimaisuuden vaikutus rahoituksen saatavuuteen sekä yleisimmät virheet pk-yritysten kassavirtahallinnassa. Näiden teemojen kautta voitiin hahmottaa kokonaiskuva

siitä, miten kassavirta-analyysi vaikuttaa rahoittajien näkökulmasta yrityksen maksukyvyn arviointiin.

Teemoittelun etuna on se, että se mahdollistaa aineiston esittämisen selkeästi ja jäsennellysti. Se auttaa myös linkittämään haastatteluvastaukset suoraan tutkimuskysymyksiin ja helpottaa johtopäätösten tekemistä. Menetelmä tukee laadullisen tutkimuksen tarkoitusta – syvällisen ymmärryksen rakentamista ilmiöstä rahoittajien näkökulmasta.

5 Tutkimusten tulokset

Tässä osassa näytetään tutkimuksessa kerättyjen tietojen tärkeimmät havainnot, jotka liittyvät kassavirta-analyysin tärkeyteen yrityksen maksukyvyn arvioinnissa. Tutkimusta varten haastateltiin pankki x:n yritys pankin johtajaa sekä pankin varatoimitusjohtajaa, joiden ajatukset antavat tärkeää tietoa siitä miten rahoittajat arvioivat yritysten maksukykyä ja rahoittamisen mahdollisuutta. Haastattelujen perusteella voidaan todeta, että yrityksen kyky hallita ja ennustaa kassavirtaansa on keskeinen tekijä rahoituspäätöksiä tehtäessä.

Haastateltavat korostivat sitä, että yrityksen kyky tuottaa positiivista kassavirtaa vaikuttaa suoraan sen rahoituskelpoisuuden arviointiin. Tämä korostuu etenkin silloin, kun liiketoiminta sisältää kausivaihtelua tai suuria investointeja, jotka vaativat tarkkaa kassavirran suunnittelua. Rahoittajien mukaan kassavirran analysointi tarjoaa usein realistisemmän kuvan yrityksen taloudellisesta tilanteesta kuin pelkkä tuloslaskelma, koska esimerkiksi suuret myyntisaamiset tai varastojen kasvu voivat heikentää yrityksen käytettävissä olevia rahavaroja merkittävästi.

5.1 Kassavirta-analyysin rooli rahoituspäätöksissä

Haastatellut rahoitusasiantuntijat korostivat, että yrityksen kyky hallita ja ennustaa kassavirtaansa on tärkeimmistä tekijöistä rahoituspäätöksiä tehtäessä. Pankkien ja muiden rahoittajien näkökulmasta kassavirta-analyysi ei pelkästään paljasta taloudellisia riskejä, vaan toimii myös olennaisena työkaluna arvioitaessa, kuinka hyvin yritys pystyy selviytymään tulevista maksuvelvoitteistaan. Tämä on erityisen tärkeää nykyisessä epävarmassa taloustilanteessa, jossa yritysten toimintaympäristö voi muuttua nopeasti ja rahoittajien on arvioitava yrityksen taloudellista kestävyyttä yhä tarkemmin.

Haastatteluissa nousi esiin, että kassavirta-analyysi toimii eräänlaisena ennakkovaroitusjärjestelmänä mahdollisista kassakriiseistä. Yrityksen talous voi näyttää paperilla vakaalta, mutta ilman tehokasta kassavirran hallintaa ja ennustamista pienetkin yllätykset – kuten odottamattomat kulut tai viivästyneet myyntisaamiset – voivat nopeasti aiheuttaa maksuvaikeuksia. Säännöllinen kassavirran seuranta ja ennustaminen auttavat yritystä varautumaan tällaisiin tilanteisiin, mikä voi parantaa myös rahoituksen saatavuutta ja helpottaa neuvotteluja edullisemmista ehdoista.

Kassavirta-analyysin merkitys korostuu erityisesti silloin, kun yritys on kirjanpidollisesti kannattava, mutta kärsii kassavirran epätasapainosta. Esimerkiksi yrityksellä voi olla paljon myyntisaamisia, jotka kyllä näkyvät tuloksessa, mutta jos ne eivät muutu rahaksi ajoissa, arjen kulujen maksaminen voi silti olla haastavaa.

Myös rahoittajat kiinnittävät huomiota kassavirta-analyysiin – sen avulla he arvioivat, kuinka riippuvainen yritys on ulkoisesta rahoituksesta. Yritykset, jotka pystyvät tuottamaan tasaista ja ennustettavaa kassavirtaa, näyttävät rahoittajille luotettavampina kumppaneina. Tämä voi vaikuttaa suoraan esimerkiksi lainan korkotasoon tai vakuusvaatimuksiin.

Asiantuntijat korostavatkin, että kassavirran seuraaminen ei ole tärkeää vain rahoittajille, vaan myös yrityksen omassa päätöksenteossa. Yritykset, jotka pitävät kassavirran hallinnan aktiivisesti agendallaan, pystyvät tekemään parempia investointipäätöksiä, hallitsemaan käyttöpääomaansa tehokkaammin ja reagoimaan ajoissa mahdollisiin rahoitustarpeisiin tai säästötoimiin.

Lisäksi haastatteluissa nousi esiin teknologian kasvava merkitys kassavirran hallinnassa. Digitaaliset kassanhallintajärjestelmät ja automaattiset ennustetyökalut ovat yleistyneet, ja niiden käyttö voi huomattavasti parantaa yrityksen kykyä seurata ja analysoida kassavirtaansa. Moni rahoittaja edellyttääkin erityisesti kasvuyrityksiltä ja pk-yrityksiltä nykyaikaisten taloushallinnon työkalujen käyttöönottoa – reaaliaikainen kassavirran seuranta ei ole enää pelkkä kilpailuetu, vaan yhä useammin myös perusedellytys rahoituksen saamiselle.

5.2 Yritysten haasteet kassavirran hallinnassa

Haastattelujen perusteella yritykset eivät kohtaavat mitään merkittävää isoa haastetta, mutta muutamia pienempiä haasteita kassavirran hallinnassa on, ja nämä haasteet vaihtelevat muun muassa yrityksen koon, toimialan ja liiketoimintamallin mukaan.

Ongelmina ovat esimerkiksi yleensä kassavirtaennusteen puuttuminen, riittämätön ymmärrys kassavirran merkityksestä, liian optimistiset odotukset tulevista tuloista sekä vaikeudet hankkia oikeaa tietoa ja sopivia työkaluja.

Yksi suurimmista haasteista näistä on se, että monet yritykset eivät tee säännöllistä ennustamista kassavirrastaan. Tämä huonontaa kykyä ennakoida taloudellisia riskejä ja varautua ajoissa mahdollisiin kassavajeisiin. Ilman ennustamista on vaikea hahmottaa tulevia maksuvelvoitteita tai reagoida yllättäviin menoihin. Tällaisessa tilanteessa yritys voi joutua tekemään kiireellisiä ja kalliita rahoitusratkaisuja, kuten ottamaan lyhytaikaista lainaa akuutin likviditeettipulan paikkaamiseksi.

Pk-yritysten kohdalla haasteena on myös se, että niiden johdolla ei välttämättä ole riittävää talousosaamista kassavirran merkityksen ymmärtämiseen. Monesti huomio keskittyy enemmän myyntiin, kannattavuuteen ja kasvuun, jolloin kassavirran seuranta jää taka-alalle. Tällaisessa tilanteessa yritys saattaa tehdä investointeja tai palkata lisää työntekijöitä ilman varmuutta siitä, riittääkö kassavirta kattamaan arjen juoksevat kulut. Vaikka liiketoiminta näyttäisi pitkällä aikavälillä kannattavalta paperilla, kassavirtaongelmat voivat silti aiheuttaa maksuvaikeuksia lyhyellä aikavälillä.

Monille haasteena ovat myös liian optimistiset odotukset tulevista tuloista. Yrittäjät uskovat usein vahvasti liiketoimintansa kasvuun ja ajattelevat, että tulevat myyntitulot kyllä kattavat menot – vaikka tarkkaa kassavirtalaskelmaa ei olisi tehty. Tämä voi johtaa virheellisiin rahoituspäätöksiin ja pahimmillaan jopa maksukyvyttömyyteen. Erityisesti kasvuyrityksillä on taipumus keskittyä tulevaan liikevaihtoon, vaikka todellisuudessa kassavirran riittävyys ennen seuraavaa rahoituskierrosta on ratkaisevan tärkeää.

Tiedonhankinnan vaikeudet ovat nekin merkittävä este kassavirran hallinnassa, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille, joilla ei ole omaa taloushallinnon tiimiä. Usein ei tiedetä, mistä saisi ajankohtaista ja käytännönläheistä tietoa kassavirran hallinnasta, tai mitä työkaluja ja järjestelmiä pitäisi ottaa käyttöön. Taloushallinnon järjestelmät voivat vaikuttaa monimutkaisilta tai kalliilta, minkä vuoksi osa yrityksistä hoitaa kassanhallinnan manuaalisesti tai ei seuraa sitä lainkaan.

Rahoittajat ovat myös huomanneet, että osa yrittäjistä ei osaa tai halua laatia riittävän tarkkaa kassavirta-analyysiä. Tämä hankaloittaa rahoitusneuvotteluja ja voi heikentää mahdollisuuksia saada lainaa tai muuta rahoitusta. Pankit ja muut rahoittajat arvioivat yrityksen maksukykyä paitsi tilinpäätöksen myös kassavirtaennusteiden perusteella. Jos

dokumentaatio puuttuu tai on puutteellista, rahoituksen saaminen voi vaikeutua. Yritykset, jotka eivät pysty perustelemaan rahoittajille kassavirtaan liittyviä riskejä ja niiden hallintakeinoja, voivat joutua maksamaan korkeampia korkoja, antamaan suurempia vakuuksia tai jopa saada kielteisen päätöksen rahoitushakemukseen.

Haastatteluissa nousi lisäksi esiin, että monilla yrityksillä ei ole järjestelmällistä tapaa hallita käyttöpääomaansa. Käyttöpääoman hallinnan puutteet voivat näkyä esimerkiksi huonoina maksuehtoina. Jos asiakkaille myönnetään pitkiä maksuaikoja mutta tavaran toimittajille täytyykin maksaa nopeammin, tämä voi aiheuttaa kassavirtaongelmia, vaikka yritys olisi tuloksellisesti voitollinen.

5.3 Kassavirran ennustamisen merkitys

Kassavirran ennustaminen on yksi yrityksen taloudellisen suunnittelun kulmakivistä. Se vaikuttaa suoraan siihen, kuinka sujuvasti liiketoiminta pyörii ja kuinka vakaalla pohjalla yrityksen talous todella on. Kun yritys pystyy ennakoimaan tulevat tulot ja menot, se voi varautua ajoissa mahdollisiin haasteisiin ja varmistaa, että rahaa riittää päivittäiseen toimintaan.

Yksi tärkeimmistä syistä tehdä kassavirtaennusteita on niiden kyky ehkäistä kassavajeita – tilanteita, joissa yrityksellä ei yksinkertaisesti ole riittävästi rahaa maksaa laskujaan ajallaan. Tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa vakavia ongelmia: ne voivat johtaa maksuviivästyksiin, horjuttaa suhteita rahoittajiin tai pahimmillaan keskeyttää koko liiketoiminnan. Ennakoiva kassavirran suunnittelu auttaa tunnistamaan riskit hyvissä ajoin, jolloin yritys voi ryhtyä toimiin – esimerkiksi karsia kuluja, neuvotella joustavammista maksuajoista tai hakea lisärahoitusta ennen kuin tilanne kiristyy.

Kassavirtaennusteet eivät kuitenkaan palvele vain riskienhallintaa ne tukevat myös yrityksen pitkän aikavälin suunnittelua ja kasvua. Kun kassavirtaa tarkastellaan pidemmällä aikavälillä, esimerkiksi kolmen vuoden aikajänteellä, yritys pystyy paremmin arvioimaan, mihin sen varat riittävät ja miten suunnitellut investoinnit vaikuttavat talouteen. Ennusteiden avulla yritys voi tehdä perusteltuja päätöksiä tulevaisuudesta – askel kerrallaan. Tämä auttaa tekemään fiksumpia päätöksiä ja käyttämään rahaa tehokkaammin. Ennusteet paljastavat myös ajoissa, jos kaikkia suunniteltuja hankkeita ei ehkä pystytä toteuttamaan samanaikaisesti.

Haastatteluissa nousi vahvasti esiin myös se, että rahoittajat arvostavat yrityksiä, joilla on realistiset ja hyvin perustellut kassavirtaennusteet. Hyvä ennuste antaa rahoittajalle luottamusta siihen, että yrityksellä on selkeä kuva tulevaisuudestaan ja että se pystyy hallitsemaan taloudellisia riskejä. Tämä voi parantaa merkittävästi yrityksen neuvotteluasemaa esimerkiksi lainaa voi saada helpommin tai paremmilla ehdoilla.

Rahoittajat tukevat yrityksiä myös tarjoamalla käytännön työkaluja kassavirran ennustamiseen. Esimerkiksi Excel-pohjat, joita pankit jakavat asiakkailleen, auttavat hahmottamaan eri skenaarioita ja tekemään tarkkoja laskelmia. Näiden avulla yritykset voivat helposti laatia selkeitä ennusteita, vaikka taloushallinto ei olisikaan kovin monimutkainen.

Teknologian kehitys on tuonut markkinoille myös kehittyneempiä ohjelmistoja, jotka tekevät kassavirran ennustamisesta entistä helpompaa ja tarkempaa. Tällaiset ohjelmistot voidaan usein yhdistää suoraan kirjanpitoon ja budjetointiin, mikä tekee ennusteista ajantasaisempia ja auttaa seuraamaan yrityksen taloustilannetta lähes reaaliajassa.

Kaiken kaikkiaan kassavirran ennustaminen on yksi tärkeimmistä asioista yrityksen talouden hallinnassa. Se tuo varmuutta, ennakoitavuutta ja auttaa tekemään päätöksiä todellisten lukujen pohjalta. Hyvä kassavirtaennuste tukee yrityksen pitkän aikavälin tavoitteita ja auttaa sopeutumaan nopeasti muuttuvaan toimintaympäristöön.

5.4 Tunnusluvut ja niiden merkitys

Rahoittajat ja sijoittajat seuraavat tarkasti erilaisia taloudellisia tunnuslukuja arvioidakseen, kuinka vakaalla pohjalla yrityksen talous on ja miten hyvin se pystyy selviytymään velvoitteistaan. Tunnusluvut antavat kokonaiskuvan yrityksen maksukyvyystä, kannattavuudesta ja taloudellisesta kestävydestä erityisesti tilanteissa, joissa taloudessa tapahtuu äkillisiä muutoksia tai epävarmuus kasvaa.

Yksi keskeisimmistä mittareista on käyttökate. Se kertoo, kuinka paljon yritykselle jää rahaa liiketoiminnan pyörittämiseen sen jälkeen, kun muuttuvat kulut, kuten raaka-aineet ja tuotantokustannukset, on vähennetty tuloista. Käyttökate kertoo, kuinka hyvin yritys tekee tulosta varsinaisella liiketoiminnallaan – ilman, että lukuun otetaan rahoituskuluja tai veroja. Mitä vahvempi käyttökate on, sitä enemmän yrityksellä on puskuria kattaa juoksevat kulut ja tuottaa voittoa. Tämä on myös rahoittajien näkökulmasta tärkeä signaali yrityksen taloudellisesta vahvuudesta.

Toinen keskeinen mittari on nettovelkojen suhde käyttökatteeseen. Se kertoo, kuinka monta kertaa yrityksen käyttökate riittäisi kattamaan sen velat. Mitä pienempi tämä suhdeluku on, sitä paremmassa asemassa yritys on velanhoitokykynsä kannalta – ja sitä turvallisemmalta se näyttää myös rahoittajien silmissä. Jos suhde on korkea, se voi herättää huolta rahoittajissa se voi nimittäin viitata siihen, että yrityksellä on liikaa velkaa suhteessa siihen, mitä liiketoiminta tuottaa.

Omavaraisuusaste on puolestaan tärkeä mittari yrityksen vakavaraisuudesta. Se kertoo, kuinka suuri osa yrityksen varoista on sen omalla pääomalla katettu. Korkea omavaraisuusaste antaa kuvan taloudellisesti vahvasta yrityksestä, jolla on omia resursseja liiketoiminnan tueksi. Jos taas omavaraisuusaste on matala, se voi kertoa suuresta riippuvuudesta ulkopuolisesta rahoituksesta mikä voi muodostua riskiksi erityisesti taloudellisesti haastavina aikoina.

Perinteiset mittarit, kuten current ratio ja quick ratio, antavat tietoa yrityksen likviditeetistä eli siitä, kuinka hyvin yritys pystyy hoitamaan lyhyen aikavälin velvoitteensa. Näitä mittareita seurataan erityisesti suuryrityksissä ja pörssiyrityksissä, joissa talouden analysointi on syvällisempää ja rakenteet monimutkaisempia.

Pienemmissä yrityksissä tilanne on usein hieman erilainen. Ne eivät välttämättä seuraa kaikkia perinteisiä tunnuslukuja yhtä tarkasti, vaan keskittyvät enemmän arjen käytännön asioihin kuten siihen, paljonko rahaa on tilillä ja riittääkö se kattamaan laskut. Talouden seuranta painottuu enemmän kassavirtaan ja lyhyen aikavälin maksukykyyn kuin monimutkaisiin laskelmiin. Tämä johtuu siitä, että pienyrityksillä ei aina ole resursseja tai osaamista tehdä syvällistä talousanalyysiä.

Juuri tästä syystä kassavirran ennustaminen on erityisen tärkeää pienille yrityksille. Koska ne voivat olla herkempiä talouden äkillisille muutoksille kuten myynnin laskulle, toimitusketjun häiriöille tai yllättäville menoille kassavirran jatkuva seuraaminen auttaa varautumaan ja reagoimaan ajoissa. Kun yrityksellä on selkeä kuva tulevasta rahaliikenteestä, sen on helpompi pitää toiminta vakaana ja hoitaa velvoitteensa ajallaan.

5.5 Rahoittajien toiveet yritysten kassavirta-analyysille

Haastatellut asiantuntijat korostivat, että rahoittajat toivovat yrityksiltä entistä syvempää ymmärrystä kassavirran merkityksestä ja sen roolista rahoituspäätöksissä. Kassavirta ei ole pelkkä taloushallinnon termi se on konkreettinen mittari, joka kertoo yrityksen taloudellisesta hyvinvoinnista sekä sen kyvystä hoitaa velvoitteet, toteuttaa investoinnit ja tavoitella pitkän aikavälin päämääriä.

Rahoittajat arvostavat yrityksiä, jotka pystyvät esittämään selkeitä, realistisia ja hyvin dokumentoituja kassavirtaennusteita. Näiden ennusteiden tulisi kuvata sekä nykytilannetta että ennakoida tulevaa kehitystä. Kun yritys pystyy laatimaan tällaisia ennusteita, rahoittajien on helpompi tehdä perusteltuja ja kestäviä rahoituspäätöksiä.

Kassavirtaennusteiden tekeminen on olennainen osa talouden hallintaa mutta pelkkä ennusteen laatiminen ei riitä. Rahoittajat odottavat, että yritys seuraa talouttaan aktiivisesti ja pitää ennusteet ajan tasalla. Tähän tarvitaan toimivia työkaluja kuten kassavirran seurantaan soveltuvia ohjelmistoja tai Excel-pohjia, joiden avulla on mahdollista arvioida erilaisia skenaarioita ja reagoida nopeasti muuttuviin tilanteisiin.

Reaaliaikainen talouden seuranta on erityisen tärkeää. Rahoittajat pitävät arvossa yrityksiä, jotka tuntevat taloustilanteensa hyvin ja osaavat päivittää kassavirtaennusteitaan tarpeen mukaan. Kun yrityksellä on selkeä käsitys päivittäisestä rahavirrasta, se pystyy arvioimaan realistisesti, miten hyvin varat riittävät esimerkiksi palkkoihin, laskuihin ja muihin arjen menoihin. Samalla yritys voi huomata ajoissa, jos kassavirta alkaa heiketä ja tehdä tarvittavat toimenpiteet ajoissa, kuten karsia kuluja tai hakea lisärahoitusta.

Yhtä tärkeää on myös se, että yritys on rehellinen ja realistinen omasta taloudellisesta tilanteestaan. Rahoittajat arvostavat avoimuutta yrityksen ei tarvitse näyttää täydelliseltä, mutta sen pitää osoittaa, että se tuntee taloutensa ja on valmis keskustelemaan siitä realistisesti. Tämä luo luottamusta, joka on ratkaisevaa rahoitusneuvotteluissa.

Yrityksen on myös ymmärrettävä, kuinka paljon kassavirtaa se tarvitsee arjen pyörittämiseen, investointeihin ja velkojen hoitamiseen. Tämä ei tarkoita pelkästään tulojen ja menojen seuraamista, vaan myös pitkän aikavälin rahoitustarpeiden arviointia. Jos yrityksellä on selkeä näkemys siitä, kuinka paljon rahaa tarvitaan esimerkiksi investointien rahoittamiseen tai lainojen lyhentämiseen, se voi hakea rahoitusta juuri oikeassa suhteessa ei liikaa eikä liian vähän.

Hyvä valmistautuminen näkyy myös rahoitusneuvotteluissa. Kun yrityksen talous on kunnossa ja kassavirtaennusteet näyttävät vahvoilta, rahoitusta on usein mahdollista saada edullisemmilla ehdoilla esimerkiksi alhaisemmalla korolla tai ilman raskaita vakuusvaatimuksia. Jos taas taloustilanne on epävarmempi, rahoittajat saattavat edellyttää korkeampaa korkoa, lisävakuuksia tai jopa henkilökohtaisia takauksia. Se ei tarkoita, että rahoitusta olisi mahdoton saada, mutta se vaatii tarkkaa suunnittelua ja realistista lähestymistapaa.

Rahoittajat arvostavat myös selkeää ja johdonmukaista rahoitusstrategiaa. On tärkeää pystyä osoittamaan, mihin rahoitusta tarvitaan, miten sitä käytetään ja miten takaisinmaksu tullaan hoitamaan. Hyvin laadittu rahoitussuunnitelma ei pelkää vahvasta rahoittajien luottamusta – se auttaa myös yritystä itseään rakentamaan kestävä ja hallittua kasvua.

5.6 Syvällisempi vertailu teoriaan ja aiempaan tutkimukseen

Haastattelujen tulokset tukevat aiempien tutkimusten havaintoja siitä, että kassavirran hallinnan laiminlyönti on yksi keskeisimmistä syistä pk-yritysten rahoitusvaikeuksiin. Esimerkiksi Hannu Loisa (2023) osoittaa pro gradu -tutkielmassaan, että kassavirran seurannan ja ennustamisen puutteet ovat keskeinen syy pk-yritysten taloudellisiin vaikeuksiin. Useissa tutkimuksissa on todettu, että vaikka yritys voi vaikuttaa kannattavalta tuloslaskelman perusteella, sen kassavirta voi olla heikko mikä johtaa vaikeuksiin hoitaa lyhyen aikavälin velvoitteita. Tämä ristiriita syntyy usein siitä, että yritys kirjaa voittoa, mutta kassassa ei ole riittävästi rahaa esimerkiksi palkkojen maksamiseen tai laskujen hoitamiseen. Tällaisissa tilanteissa puutteellinen kassavirran hallinta nähdään merkittävänä riskitekijänä taloudelliselle stressille ja pahimmillaan jopa konkurssille.

Monilla pk-yrityksillä ei ole käytössään riittäviä järjestelmiä kassavirran ennustamiseen ja seurantaan, mikä voi aiheuttaa merkittäviä haasteita liiketoiminnan arjessa. Yritykset keskittyvät usein liikaa tuloslaskelman tuottamaan voittoon unohtaen sen, ettei tulos tarkoita samaa kuin käytettävissä oleva raha. Tämä korostuu erityisesti silloin, kun yrityksellä on paljon lyhyen aikavälin velvoitteita, kuten toimittajavelkoja tai palkkakuluja, jotka vaativat säännöllistä maksamista. Jos kassavirta on huonosti hallittua, yritys voi ajautua tilanteeseen, jossa maksuihin ei yksinkertaisesti riitä rahaa, vaikka tilinpäätös näyttäisi hyvältä.

Kassavirta-analyysin puuttuminen voi aiheuttaa monenlaisia ongelmia. Ilman selkeää ennustamista ja jatkuvaa seurantaan yritys ei välttämättä tiedä, kuinka paljon rahaa on tulossa tai kuinka paljon sitä on käytettävissä eri menoihin. Tämä epävarmuus heijastuu myös strategiseen päätöksentekoon: investointeja tai kasvuhankkeita voi jäädä toteuttamatta, jos kassavirran riittävydestä ei ole varmuutta. Lisäksi huonosti hallittu kassavirta voi pakottaa yrityksen turvautumaan kalliisiin lyhytaikaisiin rahoitusratkaisuihin tai epäedullisiin lainaehdoin, mikä taas heikentää kokonaisrahoituksen kestävyttä.

Kassavirran ennustaminen onkin tärkeä työkalu, joka suojaa yritystä taloudellisilta riskeiltä ja lisää sen uskottavuutta rahoitusmarkkinoilla. Pk-yritykset, jotka pystyvät laatimaan tarkkoja ja luotettavia kassavirtaennusteita, parantavat huomattavasti mahdollisuuksiaan saada rahoitusta ja hallita liiketoiminnan riskejä. Ennusteiden avulla voidaan myös ennakoita esimerkiksi kausivaihteluita, markkinamuutoksia ja muita kassavirtaan vaikuttavia tekijöitä ja reagoida niihin ajoissa.

Hyvin laaditut kassavirtaennusteet tukevat myös pitkäjänteistä ja suunnitelmallista kasvua. Ne auttavat pk-yrityksiä tekemään harkittuja investointeja ja laajentumaan hallitusti, samalla kun taloudellinen tasapaino säilyy. Rahoittajien näkökulmasta tämä kertoo, että yrityksellä on selkeä suunnitelma ja kyky hallita tulevat rahoitustarpeet. Se puolestaan lisää yrityksen luotettavuutta ja parantaa sen asemaa rahoitusneuvotteluissa.

6 Johtopäätökset

Haastatteluista käy ilmi, että kassavirta-analyysin merkitys yrityksen maksukyvyyn arvioinnissa on kasvanut merkittävästi, erityisesti rahoittajien näkökulmasta. Vaikka tuloslaskelma ja tase ovat edelleen keskeisiä arviointityökaluja, kassavirran hallinnan ja ennustamisen rooli on noussut yhä tärkeämmäksi viime vuosina. Tämä muutos johtuu taloudellisen epävarmuuden lisääntymisestä, rahoitusmarkkinoiden vaatimusten koventumisesta sekä yritysten tarpeesta hallita maksuvalmiuttaan tarkemmin. Rahoittajat arvostavat erityisesti kassavirran ennustettavuutta ja hallintaa, ja parantamalla näitä osa-alueita pk-yritykset voivat helpottaa rahoituksen saatavuutta ja parantaa neuvotteluasemaansa rahoittajien kanssa.

Vaikka kassavirran hallinta on tunnistettu keskeiseksi tekijäksi yritysten taloudellisessa vakaudessa, monilta pk-yrityksiltä puuttuvat edelleen käytännöt ja työkalut kassavirran ennustamiseen ja seurantaan. Tämä jää usein huomiotta, vaikka kassavirta on

liiketoiminnan elinehto ja keskeinen osa rahoitusriskien hallintaa. Pk-yritysten tulisi sisällyttää kassavirta-analyysi osaksi kokonaisvaltaista taloussuunnittelua ja hyödyntää sitä strategisena työkaluna liiketoiminnan kehittämisessä ja riskienhallinnassa.

Kassavirtaennusteet tarjoavat selkeän näkymän siihen, milloin rahaa on tulossa ja milloin sitä poistuu, mahdollistaen kassavajeiden ennakoinnin ja niihin varautumisen.

Kassavirran ennakoiva hallinta vähentää taloudellisten kriisien riskiä ja auttaa yritystä säilyttämään taloudellisen tasapainon muuttuvissa olosuhteissa. Realistinen ja ajantasainen kassavirtaennuste kertoo rahoittajille, että yrityksellä on selkeä käsitys omasta taloudellisesta tilanteestaan ja valmiudet hoitaa velvoitteensa niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Hyvin laaditut kassavirtaennusteet parantavat yrityksen taloudellista uskottavuutta ja lisäävät mahdollisuuksia saada rahoitusta, usein myös edullisemmilla ehdoilla. Tämä puolestaan parantaa yrityksen neuvotteluasemaa, kun rahoittajat näkevät yrityksen taloudellisen tilanteen vakaampana ja riskit hallittavampina.

Tutkimus osoittaa, että yritykset, jotka laativat säännöllisesti päivitettyjä ja realistisia kassavirtaennusteita, voivat parantaa liiketoimintansa ennustettavuutta ja taloudellista kestävyyttä. Ennusteet auttavat varautumaan ennakolta esimerkiksi yllättäviin menoihin, kausivaihteluihin tai ulkoisiin taloudellisiin muutoksiin, jotka voivat vaikuttaa kassavirtaan. Kun yrityksellä on selkeä ennuste ja valmiit toimenpiteet mahdollisten kassavirran häiriöiden varalle, se voi tehdä parempia päätöksiä ja reagoida nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Kassavirtaennusteet tukevat myös yrityksen pitkän aikavälin strategista suunnittelua, kuten investointitarpeiden arviointia ja kasvusuunnitelmia, samalla kun yritys voi huolehtia rahoitusvelvoitteistaan ilman, että sen tarvitsee turvautua epäedullisiin rahoitusratkaisuihin.

Tulevaisuudessa pk-yritysten olisi suositeltavaa siirtyä moderneihin taloushallinnon työkaluihin, jotka mahdollistavat reaaliaikaisen kassavirran seurannan ja analysoinnin. Perinteiset manuaaliset laskelmat ja staattiset Excel-taulukot eivät enää riitä nykyaikaisessa liiketoimintaympäristössä. Reaaliaikaiset kassavirtaohjelmistot tarjoavat jatkuvan näkymän yrityksen taloudelliseen tilanteeseen, mikä tehostaa päätöksentekoa ja vähentää epävarmuutta. Tällaiset työkalut parantavat paitsi operatiivista toimintaa myös yrityksen kilpailukykyä ja pitkäaikaista kannattavuutta. Reaaliaikainen kassavirran seuranta mahdollistaa sen, että yritys voi välttää kassavirran heikentymistä, tehostaa varaston ja kustannusten hallintaa sekä optimoida investointitarpeitaan. Samalla se parantaa neuvotteluja rahoittajien ja liikekumppaneiden kanssa, kun yritys pystyy esittämään selkeää ja ajantasaista tietoa taloudellisesta tilanteestaan.

7 Pohdinta

Tutkimuksen tulokset korostavat, että kassavirran hallinta on keskeinen tekijä yritysten taloudellisessa menestyksessä, ja sen merkityksen ymmärtäminen voi merkittävästi parantaa pk-yritysten taloudellista vakautta. Koulutukset ja neuvontapalvelut voisivat olla avainasemassa parantamassa yrittäjien tietoisuutta kassavirta-analyysin hyödyistä ja sen vaikutuksesta liiketoiminnan jatkuvuuteen. Monille yrittäjille kassavirran hallinta saattaa jäädä vähemmälle huomiolle, mikä voi johtaa taloudellisiin ongelmiin, vaikka yritys muuten näyttäisi menestyvän. Tämän vuoksi on elintärkeää tarjota käytännönläheisiä tukipalveluja, jotka auttavat yrittäjiä ymmärtämään, miten kassavirta-analyysi voi tukea liiketoimintaa ja miten se voidaan integroida osaksi yrityksen päivittäistä taloussuunnittelua.

Teknologian kehitys tarjoaa erinomaisia mahdollisuuksia kassavirran hallinnan tehostamiseen ja automatisointiin. Erilaiset taloushallinnon ohjelmistot sekä tekoälypohjaiset analyysityökalut voivat mullistaa pk-yritysten kassavirran ennustamisen ja reaaliaikaisen seurannan. Nämä työkalut mahdollistavat tarkempia ennusteita, nopeampaa reagointia taloudellisiin muutoksiin ja helpottavat yrityksiä hallitsemaan rahavirtojaan. Tekoälyn avulla voidaan esimerkiksi analysoida suuria tietomääriä ja luoda ennusteita, jotka perustuvat historiallisiin rahavirtoihin, kausivaihteluihin ja muuhun taloudelliseen dataan.

Tässä kontekstissa olisi tärkeää tutkia, kuinka pk-yritykset voivat tehokkaasti hyödyntää näitä kehittyneitä järjestelmiä ja millaisia konkreettisia vaikutuksia niillä on yritysten taloudelliseen suoriutumiskykyyn. Pienille ja keskikokoisille yrityksille, joilla ei välttämättä ole varaa investoida kalliisiin taloushallinnon työkaluihin, voisi olla hyödyllistä kehittää edullisempia ratkaisuja, jotka tarjoavat helppokäyttöisiä ja skaalautuvia työkaluja kassavirran seurantaan ja ennustamiseen. Näiden työkalujen avulla yritykset voisivat parantaa taloudellista ennustettavuuttaan ja varautua tuleviin haasteisiin.

Tutkimus tuo esiin, että kassavirran hallinta on yrityksille elintärkeä osa taloudellista suunnittelua ja liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamista. Koulutuksen ja neuvontapalveluiden tarjoaminen yrittäjille voisi lisätä ymmärrystä kassavirta-analyysin merkityksestä ja auttaa yrityksiä parantamaan taloudellista hallintaansa. Teknologian kehittyessä kassavirran ennustaminen ja reaaliaikainen seuranta tulevat olemaan entistä

tärkeämpiä työkaluja pk-yrityksille, jotka haluavat parantaa liiketoimintansa ennustettavuutta ja taloudellista suorituskykyä. Rahoittajien tarjoamat käytännön työkalut, kuten kassavirtaennustemallit ja laskentapohjat, voisivat myös merkittävästi tukea yrityksiä taloudellisessa suunnittelussa. Rahoittajien rooli ulottuu kuitenkin myös neuvonantajuteen ja riskienhallinnan tukeen, mikä voisi parantaa yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta ja hallita taloudellisia haasteita. Tutkimuksen mukaan on selvää, että kassavirran hallinta tulee olemaan entistä keskeisempi osa yritysten strategista päätöksentekoa, ja yritysten on otettava käyttöön modernit työkalut ja käytännöt tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Tutkimuksen tulosten vastuullinen hyödyntäminen on tärkeää erityisesti silloin, kun niitä sovelletaan käytännön rahoituspäätöksiin tai yritysten taloussuunnitteluun. Kassavirta-analyysin korostaminen maksukyvyyn arvioinnissa antaa rahoittajille ja yrityksille työkaluja vastuulliseen talousjohtamiseen, mutta on tärkeää huomioida, ettei yksittäinen analyysimenetelmä yksinään voi korvata kokonaisvaltaista arviointia. Vastuullinen tulosten käyttö tarkoittaa myös sitä, että kassavirtaan liittyviä päätöksiä tehdään läpinäkyvästi, oikea-aikaisesti ja yrityksen pitkän aikavälin kestävyyttä tukien.

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa se, että aineisto kerättiin teemahaastattelujen avulla suoraan rahoitusalan asiantuntijoilta. Tämä mahdollisti syvällisen näkemyksen kassavirta-analyysin käytännön merkityksestä rahoituspäätöksenteossa. Kvalitatiivinen lähestymistapa soveltui hyvin tutkimusaiheeseen, mutta on tärkeää huomioida, että saadut tulokset perustuvat rajalliseen määrään haastatteluja, eivätkä näin ollen ole yleistettävissä kaikkiin toimialoihin tai yrityksiin. Haastattelujen anonymisointi ja tietosuojan varmistaminen tukevat tutkimuksen eettistä ja vastuullista toteutusta.

Jatkossa olisi hyödyllistä laajentaa tutkimusta vertailemalla kassavirta-analyysin hyödyntämistä eri toimialojen tai yrityskokoluokkien välillä. Lisäksi voitaisiin tutkia, miten digitaaliset taloushallinnon työkalut ja automatisoidut kassavirtaseurannat voivat tukea pk-yrityksiä kassanhallinnassa entistä tehokkaammin. Myös pitkittäistutkimus siitä, miten kassavirta-analyysin aktiivinen käyttö vaikuttaa yrityksen rahoitusasemaan ja selviytymiseen kriisitilanteissa, olisi mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe.

Lähteet

- Aallon., (26.4.2021) Tuloslaskelma, tase ja kassavirta – yrittäjän avaimet talouden ymmärtämiseen <https://aallon.fi/blogi/2021/04/tuloslaskelma-tase-ja-kassavirta-yrittajan-avaimet-talouden-ymmartamiseen/#:~:text=Ymm%C3%A4rrys%20tuloslaskelmasta%2C%20taseesta%20ja%20kassavirrasta%20antaa%20raamit%20yrityksen,se%20luku%2C%20jonka%20kautta%20yrityksen%20taloudellista%20tilannetta%20seurataan.>
- Alma Insights., (n.d) Käyttöpääoma ja Käyttöpääoma-% <https://www.almainsights.fi/tunnuslukuopas/tehokkuus/kayttopaaoma-ja-kayttopaaoma-prosentti/>
- Alma Insights., (n.d.-a) Quick ratio <https://www.almainsights.fi/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio/>
- Alma Insights., (n.d.-b) Current ratio <https://www.almainsights.fi/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio/>
- Alma Insights., (n.d.-c) Omavaraisuusaste-% <https://www.almainsights.fi/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti/>
- Alma Insights., (n.d.-d) Rahoitustulos ja rahoitus-% <https://www.almainsights.fi/tunnuslukuopas/maksuvalmius/rahoitustulos-ja-rahoitustulos-prosentti/>
- Allianz., (2023) Mitä kassavirta tarkoittaa? Näin turvaat yrityksen kassavirran. https://www.allianz-trade.com/fi_FI/luottovakuutuksen-tuntemus/mita-kassavirta-tarhoittaa.html
- Avula-Laiho., A(2021) Case yrityksen taloudellinen tila ja sen kehitys [opinnäytetyö, Satakunnan ammattikorkeakoulu] https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/500026/Avula-Laiho_Aija.pdf?sequence=2
- Canadian Western Bank., (5.5.2022) Financial Wellness indicator: a business ability to pay <https://www.cwbank.com/en/blog/ability-to-pay>
- CapitalBox., (26.4.2022) Mitä on kassavirta ja miksi se on tärkeää? Haettu 24.1.2025 osoitteesta <https://www.capitalbox.fi/blog/mita-kassavirta-ja-miksi-se-tarkeaa>
- CapitalBox., (7.6.2022) Kassavirran ennustaminen -näin se tehdään. Haettu 26.1.2025 osoitteesta <https://www.capitalbox.fi/blog/kassavirtaennuste-ja-kassavirran-ennustaminen>
- Caleido., (n.d) Kassavirran ymmärtäminen: opas yrityksen taloudellisen toiminnan hallintaan ja analysointiin. Haettu 15.2.2025 osoitteesta aleido.io/yleista/blog/kassavirta-opas-yrityksen-kassavirran-hallintaan-ja-analysointiin
- Corporate Finance Institute., (2023). Cash Flow Statement vs. Income Statement. <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/three-financial-statements/>
- Eskola, Jari & Juha Suoranta., (2008) *Johdatus laadulliseen tutkimukseen* Tampere: Vastapaino.
- Finadeck., (n.d) Kassavirtalaskelma kansankielellä. <https://finadeck.fi/kassavirtalaskelma-kansankielella/>

- Finazilla., (n.d.). *Kassavirran ennustaminen ja hallinta*. Haettu osoitteesta <https://www.finazilla.fi/kassavirran-ennustaminen-ja-hallinta/>
- Finmark., (2023). *Understanding Cash Flow in Business Accounting. Cash Flow Statement vs. Income Statement: What's The Difference?* Haettu osoitteesta: <https://finmark.com/cash-flow-statement-vs-income-statement/>
- Gallant., (n.d) *Elintarvikealan talous- ja asiantuntijapalvelut*. Haettu osoitteesta 18.3.2025 <https://gallant.fi/ratkaisut/elintarvikealalle>
- Greenstep., (n.d) *Kassavirtalaskelma – Tärkeä työkalu kannattavuuden analysointiin*. <https://greenstep.fi/artikkelit/kassavirtalaskelma>
- Greenstep., (n.d -b) *Mikä on käyttö pääoma ja mistä se koostuu?* <https://greenstep.fi/artikkelit/mika-on-kayttopaama>
- Hyvärinen, E., Suoninen, E. & Vuori, J. (n.d) *Haastattelut*. Tietoarkisto <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Hänninen, T., (n.d) *Kassavirtalaskelmat – kuinka johto voi hyödyntää niitä päätöksenteossa?* <https://gallant.fi/tietoa-ja-tarinoita/blogit/kassavirtalaskelmat-kuinka-johto-voi-hyodyntaa-niita-paatoksenteossa>
- Insightsoftware., (17.6.2024) *Mitä on kassavirtaennuste?* Haettu osoitteesta: <https://insightsoftware.com/fi/blog/what-is-cash-flow-forecasting/>
- Jyväskylän yliopisto., (n.d) *Laadullinen tutkimus*. Haettu osoitteesta <https://sites.app.jyu.fi/mehu/fi/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>
- Keypoint Accountants., (2023). *The Importance of Cash Flow Statements*. <https://keypointaccountants.com.au/understanding-the-difference-between-the-pandl-and-the-cashflow-statement/>
- Koski, T., (16.10.2012) *Kassa on kuningas*. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/kassa-on-kuningas>
- Koski, T., (2023) *PK-Yrityksen strateginen talousjohtaminen*, Kauppakamari
- Laitinen, E & Laitinen T., (2014) *Yrityksen maksukyky – arviointi ja ennakointi*. ST-Akatemia
- LegalZoom., (2023)., *Cash Flow vs. Profit: What's the Difference?*. <https://www.legalzoom.com/articles/income-statement-vs-cash-flow-statement-which-one-should-i-use>
- Leinonen, R., (12.12.2018) *Sisällönanalyysi* <https://spoken.fi/sisallonalyysi/>
- Loisa, H. (2023) *Kassavirran hallinta pk-yrityksessä – kassavirran merkitys ja siihen liittyvät haasteet*. LUT-yliopisto. https://lutpub.lut.fi/bitstream/handle/10024/168772/Pro%20gradu_Loisa_Hannu.pdf?sequence=1
- Mäkinen, L., (2024) *Tärkeitä ei ole voitto, vaan reilu kassavirta*. Basam books.

- Netvisor., (11.7.2024) *Kassavirtaennuste*. Haettu 6.1.2025 osoitteesta <https://support.netvisor.fi/fi/support/solutions/articles/77000466494-kassavirtaennuste>
- Netvisor., (n.d) *Mikä on yrityksen kassavirta?* <https://netvisor.fi/blog/mika-on-yrityksen-kassavirta/>
- Niskanen, J & Niskanen, M., (2003) *Tilinpäätösanalyysi*. Edita.
- Niskanen, J & Niskanen, M., (2013) *Yritysrahoitus*. Edita
- OP Ryhmä., (n.d, -a) *Yrityksen kassavirtalaskelma*. Haettu 4.1.2025 osoitteesta <https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrittajan-talousvalmennus/taloudenhallinnan-abc/kassavirtalaskelma>
- OP Ryhmä., (n.d, -b) *Seuraa ainakin näitä yrityksen talouden tunnuslukuja* <https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrittajan-talousvalmennus/taloudenhallinnan-abc/talouden-tunnusluvut>
- OP Ryhmä., (n.d, -c). *Yrityksen kassavirtalaskelma*. Haettu osoitteesta: <https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrittajan-talousvalmennus/taloudenhallinnan-abc/kassavirtalaskelma>
- Procountor., (n.d). *Kassavirran ennustaminen – Miksi se kannattaa?* Haettu osoitteesta: <https://procountor.fi/blogi/kassavirran-ennustaminen/>
- Rantalainen., (11.3.2024) *Onko yrityksesi kassavirta hallussa?* <https://www.rantalainen.fi/julkaisut/artikkelit/onko-yrityksesi-kassavirta-hallussa/>
- Rumpu, A., (27.8.2024) *Operatiivinen kassavirta: Päätösten perusta* <https://netvisor.fi/blog/operatiivinen-kassavirta/>
- Salmi, I., (2020) *Mitä tilinpäätös kertoo?* Edita
- Siikavuo, J., (2016) *Talous haltuun pk-yrityksessä*. Helsingin seudun kauppakamari.
- Witt, E., (n.d) *Lyhyt oppimäärä: Yrityksen maksuvalmius* <https://eliko.fi/lyhyt-oppimaara-yrityksen-maksuvalmius/>
- Yritysporssi.fi., (n.d) *Käyttöpääoma – Mitä se tarkoittaa ja miten rahoittaa se?* <https://www.yritysporssi.fi/blogi/kayttopaaoma-mita-se-tarkoittaa-ja-miten-rahoittaa-se-845>
- Yritystutkimus Ry., (2017) *Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi*. Gradeamus
- Zervant., (n.d) *Yrityksen kassavirta – näin hallitset talouttasi tehokkaasti*. <https://www.zervant.com/fi/blogi/yrityksen-kassavirta/#:~:text=Kassavirtaa%20kannattaa%20seurata%20jatkuvasti..sek%C3%A4%20huomi%20oimaan%20yll%C3%A4tt%C3%A4v%C3%A4t%20kuluer%C3%A4t%20paremmin.>

Liite 1. Aineistohallintasuunnitelma

1 Aineiston kuvaus ja keruu

Opinnäytetyötä varten kerätään aineistoa haastattelemalla pankin x asiantuntijoita. Haastattelut toteutetaan sekä kasvotusten pankin konttorilla kasvotusten. Haastattelut ovat strukturoituja ja ne suoritetaan ennalta laaditun kysymyspohjan mukaisesti. Haastatteluiden aikana vastaukset kirjataan haastattelijan toimesta tietokoneelle mahdollisimman tarkasti, mutta haastatteluja ei nauhoiteta tietosuojasyistä. Lisäksi opinnäytetyössä hyödynnetään epävirallisia keskusteluja, joiden avulla voidaan syventää haastatteluissa esiin nousseita teemoja. Näitä keskusteluja ei dokumentoida suoraan, mutta niiden sisältöä voidaan hyödyntää osana tutkimuksen analyysia.

2. Aineiston tallennus, säilytys ja suojaus

Kerätty aineisto tallennetaan suojattuun pilvipalveluun Word-tiedostona, jota ylläpidetään pankin x sisäisissä järjestelmissä. Aineistoa käsitellään ainoastaan organisaation omilla, tietoturvasuojatuilla laitteilla, eikä sitä tallenneta henkilökohtaisille tietovälineille.

Kaikki aineistotiedostot nimetään selkeästi, ja niistä pidetään versioseurantaa mahdollisten muutosten dokumentoimiseksi. Käyttöoikeus aineistoon on ainoastaan opinnäytetyön tekijällä, eikä sitä jaeta ulkopuolisille tahoille ilman erillistä lupaa.

3. Aineiston käyttö ja tietosuoja

Tutkimuksessa käytettävä aineisto koostuu suullisesti saaduista tiedoista, jotka on saatu haastattelujen ja epävirallisten keskustelujen kautta yrityksen työntekijöiden kanssa. Koska aineistossa voi olla luottamuksellisia tietoja, tutkimuksessa noudatetaan tarkkaa tietosuojakäytäntöä.

Opinnäytetyön tekijälle on annettu lupa hyödyntää aineistoa tutkimuksessa parhaaksi katsomallaan tavalla, mutta yrityksen liikesalaisuuksia tai mahdollisesti organisaatiota vahingoittavia tietoja ei julkaista. Kaikki tutkimuksessa käytettävä aineisto käsitellään anonymisoidusti, jolloin yksittäisiä vastaajia tai heidän vastauksiaan ei voida tunnistaa valmiista opinnäytetyöstä.

Opinnäytetyön tekijää sitoo vaitiolovelvollisuus sekä työsuhteen aikana että sen päätyttyä. Tämä tarkoittaa, että tutkimuksessa käytettyjä tietoja ei saa levittää tai hyödyntää muussa yhteydessä ilman erillistä suostumusta.

4. Aineiston jatkokäyttö ja hävittäminen

Tutkimusaineistoa ei käytetä muihin tarkoituksiin kuin opinnäytetyön tutkimukselliseen osuuteen. Aineiston käsittelyssä noudatetaan hyvää tutkimuseettistä käytäntöä, mikä tarkoittaa, että aineisto säilytetään turvallisesti ja sitä käsitellään luottamuksellisesti koko prosessin ajan.

Opinnäytetyön tekijä säilyttää aineiston tietoturvallisesti yhden vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymispäivästä. Säilytyksen tarkoituksena on mahdollistaa opinnäytetyön tulosten varmentaminen ja mahdollisiin tarkennuksiin vastaaminen tarvittaessa. Tämän jälkeen kaikki aineisto hävitetään tietoturvallisesti, esimerkiksi pysyvästi poistamalla tiedostot pilvipalvelusta ja varmistamalla, että niitä ei voida palauttaa.

Liite 2. Haastattelukysymykset

1. Kuinka tärkeänä pidätte kassavirta-analyysiä yrityksen maksukyvyyn arvioinnissa verrattuna muihin taloudellisiin raportteihin, kuten tuloslaskelmaan ja taseeseen?
2. Onko kassavirta-analyysin merkitys rahoituspäätöksissä kasvanut viime vuosina? Jos on, niin miksi?
3. Miten kassavirta-analyysi eroaa muista taloudellisista analyyseistä rahoituspäätöksiä tehtäessä?
4. Millä tavalla kassavirta-analyysi auttaa rahoittajaa tunnistamaan mahdollisia taloudellisia riskejä yrityksen toiminnassa?
5. Kuinka paljon painoarvoa annatte yrityksen kyvyille ennustaa ja hallita kassavirtaansa rahoituspäätöksissä?
6. Miten yritysten kassavirtahallinta vaikuttaa niiden kykyyn saada rahoitusta ja parempia rahoitusehtoja?
7. Minkälaisia yleisiä virheitä pk-yritykset tekevät kassavirran hallinnassa, ja miten nämä virheet vaikuttavat rahoituspäätöksiin?
8. Mitkä kassavirran tunnusluvut ovat mielestänne olennaisimpia yrityksen maksukyvyyn arvioinnissa?
9. Miten käytätte kassavirran ennustamista arvioidessanne yrityksen luottokelpoisuutta?
10. Onko jotain erityistä, mitä rahoittajat toivoisivat yrityksiltä kassavirtaan liittyen ennen rahoituspäätöksen tekemistä?